

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. NOVEMBER 7.
VIII. évfolyam, 296. szám.

Kedd

Az amerikai sajtó szerint:

Az USA biztosítani fogja érdekeit a világ minden tájékán

A közel jövőben máris néhány politikai meglepetéssel lehet számolni — Hollandia törhetetlenül kitart semlegessége mellett — Churchill Párisban tárgyal a francia államvezetőkkel — Ellentétben Németország és Norvégia között a City of Flint amerikai hajó miatt

Esökök a feszültség a finn-csoz kérdésben

(WASHINGTON.) (United Press.) Az amerikai közvélemény érdeklődése a semlegességi törvény módosítása után a keleti helyzet felé irányul. Általános a vélemény, hogy az Egyesült Államoknak most már kínai érdekségeiket is óvniuk kell. A közérdeklődést fokozza az a körülmény is, hogy Tokióban az USA nagykövete felkereste Nomura külügyminisztert és vele két órán át tartó megbeszélést folytatott. A nagykövet ez alkalommal tudomására hozta a japán külügyminiszternek, hogy az USA kénytelen lenne szembehelyezkedni Japánnal, ha a katonai és a politikai tevékenységek során azt tapasztalná, hogy Tokió akciója sérti az Egyesült Államok keleti érdekeit.

Nomura külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy

Japán nem kívánja a külföldi érdekeltségeket korlátozni. Egyebekben pedig a legközelebbi napokban pontos közlést ad a japán katonai és diplomáciai tevékenységre vonatkozólag.

Az USA kormány aktivitásáról írnak az Egyesült Államok lapjai is. A „New York Herald Tribune” így ír:

— Elérkezett az ideje annak, hogy az Egyesült Államok hatalmi súlyuknak megfelelőleg biztosítsák érdekeiket a világ minden táján.

A „New York Times” szerint Roosevelt elnök politikája új aktivitás korszakát hozta be az USA életébe. Azzal ugyanis, hogy a semlegességi törvényt módosították, korántsem ért véget az Egyesült Államok szereplése. A közel jövőben tehát számítani lehet néhány meglepetés számba jövő politikai akcióra.

A JUGOSZLÁV KÜLÜGYMINISZTER TÁRGYALÁSAI

(BELGRÁD.) (Rador.) Czinczár Markovics külügyminiszter vasárnap kihallgatáson fogadta Magyarország belgrádi követét. Kihallgatáson volt a jugoszláv külügyminiszternél Láng Boldizsár tábornok, az interparlamentáris szövetség magyar osztályának elnöke is.

MUSSOLINI KIHALLGATÁSAI

(RÓMA.) (Stefani.) Mussolini miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Umberto trónörökösét, hadtestparancsnokot, akivel egyórás megbeszélést folytatott. Umberto után Gra-

ziani marsall kereste fel a Ducet és két óra hosszat tartózkodott nála. A megbeszéléseknek, amelyek kizárólag katonai kérdések körül forogtak, igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. Ugyancsak Rómából közlik, hogy az olasz haderők vezérkari főnökévé Ruotte tábornokot, a volt berlini katonai attasét nevezték ki.

A tengeri zárlat kiterjesztése

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség úgy tudja, hogy az angol kormány ki akarja terjeszteni a tengeri zárlatot a németországi kereskedelmi hajózással kapcsolatban a semleges államok kikötőire is. Meg akarja akadályozni azt, hogy Németország a semleges kikötőkön keresztül akár kiviteli, akár pedig beviteli tevékenységet folytathasson.

GÖBBELS SZÓZATA A NÉMET IFJUSÁGHOZ

(BERLIN.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelentése szerint Göbbels propagandaügyi miniszter a berlini moziban összegyűlt Hitler-iffjak előtt nagyszabású beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy a jelenlegi háborúnak elhatározó jelentősége van a német ifju nemzedék szempontjából is. A győzelem érdekében az egész német nemzet maradéktalan összefogására és együttműködésére van szükség. A propagandaügyi miniszter hazaszeretetre és áldozatkésziségre buzdította a Hitler-iffjakat.

CHURCHILL PÁRISBAN

(PÁRIS.) (Havas.) A brit admirális első lordja, Winston Churchill tegnap Párisban tartózkodott, ahol hosszabb megbeszélést folytatott Daladier miniszterelnökkel, Bonnet külügyminiszterrel, Guy la Chambre légügyi miniszterrel és Gamelin vezérkari főnök, hadseregparancsnokkal. A megbeszélésekről nem adtak ki hivatalos jelentést.

VON PAPEN BELGRÁDBAN

(BELGRÁD.) (Avala.) Von Papen ankarai német követ tegnap átutazóban kiszállt Belgrádban, ahol a német követségen szállt meg. Amint közlik, Papen nem szándékozik hivatalos megbeszéléseket folytatni és így látogatásának magánjellege van.

ROOSEVELT KIJELÖLTE A HADIZÖNÁKAT

(WASHINGTON.) A Rador jelenti: Roosevelt elnök a kongresszustól nyert

HOLLANDIA EMLÉKIRATA

(HÁGA.) A hollandiai kormány külügyminisztere emlékiratot bocsájtott ki, amelyben hangsúlyozza, hogy az állam egyetlen követendő politikai iránya a teljes semlegesség lehet, mert ez felel meg érdekeinek és ezt jelöli ki számára a történelmi fejlődés parancsa is. Ennek következtében Hollandia nem köthet a hadviselő államok egyikével sem szerződéseket, mert ez már a semleges magatartás rovására esnék.

A továbbiakban az emlékirat utal a holland-belga kölcsönös jóviszonyra, amelynek ápolása a jelen idők egyik főfeladata a kormány számára. Ez azonban még nem teszi szükségessé egy belga-holland véd- és dacsövetség megkötését, mert a teljes lekötöttség szintén sértene a teljes semlegesség elvét. Az emlékirat kibocsájtására beavatottak szerint azért volt szükség, mert úgy a demokráciák, mint a Harmadik Birodalom részéről ismételt kísérlet történt Németalföld szövetségbe való vonására.

felhatalmazás alapján kijelölte a hadizónákat, amelyekbe tilos amerikai gőzösöknek a befutás. Ebbe tartoznak a hadviselő államok kikötői egészen a Kanári-szigetek magasságáig. Érdekesége a zónakijelölésnek az, hogy az Egyesült Államok szabad hajóforgalmat tarthatnak fenn Kanadával.

AZ OLASZ JÖVŐ FELÉ

(RÓMA.) (Stefani.) Tegnap ünnepték meg Rómában a győzelem évfordulóját. Az ünnepség a Palazzo Venezia előtti téren zajlott le. Mussolini miniszterelnök ez alkalommal beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Itália népe joggal ünnepelhet, mert övé volt a győzelem nemcsak a világháborúban, hanem a világháborút követő években is. Ez azonban nem jelent pihenést, hanem ellenkezőleg, megfeszített munkát és további előretörést az olasz jövő felé.

UJ ANGOL-AMERIKAI HAJÓZÁSI EGYEZMÉNY

(NEWYORK.) (Rador.) A „New York Times” című lap illetékes helyről arról értesül, hogy a már eddig megrendelt repülőgépeken kívül a francia kormány új pénzügyi megállapodást kötött az amerikai repülőgépgyárakkal, hogy ezek üzemeiket bővítsék ki és a gyártás fokozásával lehetővé tegyék, hogy a megrendelt repülőgépek minél előbb leszállíthatók legyenek. Ugyanez a lap jelenti azt is, hogy az amerikai és az angol hajózási vállalatok között új szerződés készül. Az angol hajók beszüntetik Délamerika felé utjukat és ezen a vonalon azok az amerikai hajók fogják lebonyolítani a forgalmat, amelyek részére megtiltották, hogy a veszélyes zónákban hajózzanak. Az ily módon felszabadult angol hajók fegyvereket és lőszert fognak szállítani a szövetséges nyugati hatalmaknak.

VILNAI ZAVARGÁSOK

(KAUNAS.) (Dunaposta.) Vilnában csütörtökön este megismétlődtek a

véres összeütközések és rendzavarások. A rendőri karhatalommal többször összeütközött a tüntető csoport, amelynek tagjai lengyelországi volt tisztek, akik Vilnába menekültek, továbbá jobboldali német fiatal emberek, akik megtámadták a baloldali elemeket és a vilnai zsidó lakosságot. Az eddigi uccai harcok során 100 ember vesztette életét. Amikor a Vilnából kivonult, de az új litván főváros közelében tartózkodó orosz csapatok parancsnoksága a megismétlődő vilnai véres eseményekről értesült, 40 orosz tankot küldött Vilnába, amelyeknek legénysége hamarosan helyreállította a rendet.

A NÉMET KÜLÜGYMINISZTER ÚJÓLAG MOSZKVA BA UTAZIK

(RIGA.) (Dunaposta.) A Sevodnia jelentése szerint Molotov külügyi népbiztos és Schullenburg gróf moszkvai német nagykövet tárgyalásai Ribbentrop német külügyminiszter újabb moszkvai látogatását készítik elő. A német külügyminiszter az eddigi tervek szerint november végén utazik Moszkvába.

A PANAMA-CSATORNA NEM BIZTOSÍT VÉDELME A NÉMET HAJÓK RÉSZÉRE

(WASHINGTON.) (Dunaposta.) A semlegességi törvény megszavazásával kapcsolatosan az ujságírók kérdést intéztek Roosevelt elnökhöz: Mi lesz a Panama-csatorna szerepe a továbbiakban és hogy ez a csatorna menedéket biztosít-e a német hajók részére? Roosevelt elnök közölte az ujságírókkal, hogy a panamai semleges övezet nem biztosít védelmet az odamenekült német kereskedelmi hajóknak. Az ujságírók megkérdezték a köztársasági elnöktől azt is: Ilyen felfogás és álláspont szerint az angol hadihajók megtámadhatják-e a panamai semleges övezetben tartózkodó német hajókat? Roosevelt elnök erre a kérdésre kijelentette, hogy ennek a kérdésnek a kivizsgálására és következményeinek megállapítására majd csak akkor kerül sor, ha ilyen támadás tényleg már bekövetkezett.

MEGTORPEDOZTAK EGY FRANCIA GŐZÖST

(PÁRIS.) (Rador.) A Baoule francia tehergőzöst német tengeralattjáró meg torpedózta és elsüllyesztette. A torpedózás következtében két tengerész életét veszítette, 11 matróz pedig eltűnt. A hajó személyzetének többi 33 tagját, köztük a kapitányt is, másik francia hajó mentette meg és egyik francia kikötőbe szállította.

HADIKÖLCÖN ANGLIÁBAN?

(LONDON.) (Reuter.) A brit kormány, amint közlik, a legközelebbi napokban hadikölcsön jegyzésére szólítja fel az állam lakóit. A kibocsátandó első kölcsön összegét 600 millió fontsterlingre becsülik és nem kételkednek abban, hogy a hatalmas összeget, amelyet egyébként hadiszerek bevásárlására akarják fordítani, néhány nap alatt tulijegyzik.

FOLYIK A VISSZAVÁNDORLÁS NÉMETORSZÁGBA

(BERLIN.) (DNB) Rigában tegnap 2058 német visszavándorló hajózott be és indult el a Harmadik Birodalom felé.

SZABÁLYOZZÁK A RAJNA
ÁRSZINTJÉT

(BERN.) (Rador.) A német katonai mérnökök most hajtják végre azokat a munkálatokat, amelyek során a Rajna folyó árszintjét szabályozzák, illetve átkelési pontokat létesítenek rajta. A német katonai mérnökparancsnokság ezekkel a munkálatokkal is ki akarja domborítani a Rajna folyó jelentőségét, de egyben taktikai célt is követ. A német műszaki csapatok különösen Mülheim és Walzshut között dolgoznak lázas sietséggel a szabályozási munkálatokon és az új átkelési pontok elkészítésén. A National-Zeitung katonai szakértője azt írja, hogy német műszaki csapatok azért szabályozzák a Rajna partjait, hogy a mellékfolyók, de különösen a Wiesell folyó esetleges áradásait megakadályozzák. Ezek a munkálatok azonban összefüggésben lehetnek azzal a tevékenységgel is, amelyek a Rajna felső folyásánál fognak majd a német csapatok később kifejteni.

A SZERB-HORVÁT
MEGEGYEZÉS

(BELGRÁD.) (Avala.) Andrej Jugoszláv kereskedelemügyi miniszter és Subasich horvát bán tegnap Belgrádban hosszabb megbeszélést folytattak, amelynek célja a szerb-horvát megegyezés értelmében a belpolitikai kapcsolatok további megerősítése volt.

KEDVEZŐ MEDERBEN, DE
LASSAN FOLYNAK A FINN-
OROSZ TÁRGYALÁSOK

(HELSINKI.) (DNB) A finn külügy-minisztérium közli, hogy a moszkvai tárgyalások

kedvező, de lassu mederben folynak. A küldöttség már tudatta Helsinkivel az orosz részről megkötött legújabb javaslatot, amelyekre most dolgozzák ki a választ. Ez valószínűleg több napot vesz igénybe, miért szó sem lehet arról, hogy keddenél előbb döntés történjék a rendkívül nagyjelentőségű ügyben.

Helsinkiből jelentik azt is, hogy ott a helyzetet

változatlanul igen komolynak tartják, mert a szovjet kormányzat azzal, hogy eddig állandóan kitartott követelése mellett, most már kénytelen tovább haladni a megkezdett uton, különben befelé veszélyeztetné népszerűségét. Mindez azonban — remélik — nem zárja ki a békés megoldás lehetőségét akkor, ha Finnország kívülről jövő erős morális segítséget kapna. A finn diplomácia ez utóbbi érdekében lázas tevékenységet fejt ki. Ami magát a kérdést illeti, politikai körök meggyőződése az, hogy orosz részről élezték ki feleslegesen azt, mert a Szovjetnek igazán nem volt miért tartania a kis Finnországtól, különösen azok után nem, hogy a Szentpétervár felé vivő vízi uton hajói szabad mozgását a Baltikumban már biztosította.

A svéd sajtó fentiekkel kapcsolatban nagyon élesen támadja a Szovjetet. Az „Aftenbladet” azt írja, hogy

Molotov az utóbbi hetek eredményeihez szerette volna még a kis Finnország megrendszabályozását is hozzáfűzni és ezzel egyrészt a vörös hadsereg, másrészt az orosz diplomácia erejét és tekintélyét növelni. Moszkvának azonban nem szabad elfelednie azt, hogy Helsinkinek kérdése ma már Európa egyik legveszedelmesebb problémája is, amelyet érinteni nem lejt volna szabad.

BIZAKODÓ A HANGULAT
FINNORSZÁGBAN

(HELSINKI.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a finn közvéleményben kissé bizakodóbb hangulat észlelhető. Ennek alapja az, hogy a finn tárgyaló küldöttség továbbra is Moszkvában marad azután is, hogy Sztalin és Molotov részéről szombaton megkapta a szovjet kormány új javaslatait.

NÉMET-NORVÉG KON-
FLIKTUS A CITY OF FLINT
MIATT

(BERN.) (Rador.) A Baseler Nachrichten berlini tudósítója tudni véli, hogy a német kormány nem tartja elegendőnek a norvég kormányt az amerikai hajót és amiatt hogy a norvég hatóságok a hajó német legénységét internálták.

A civilizáció lelkes védője

(NEWYORK.) (Rador.) A „New York Tribune” című lap a norvég hatóságok eljárását, amellyel a City of Flint hajót útjára engedte, annak német legénységét pedig internálta, olyannak minősíti, mint amely teljes mértékben tiszteltetben tartja a nemzetközi jogokat. Elismeréssel állapítja meg Norvégia bátor és határozott magatartását. Norvégia ezzel az eljárásával törvénytisztelőt és barátságának adta kifejezését. Az ilyen és ehhez hasonló eljárások szerezték meg a skandináv államok részére az egész világ tiszteltét és bizonyították be, hogy a skandináv államok a civilizáció lelkes vezetői.

(PÁRIS.) (Rador.) A francia sajtó is nagy elismeréssel és méltatással dicseri az északi népek, elsősorban Norvégia és Finnország határozott magatartását. A „Petit Journal” szerint

A latin tenger

(MADRID.) (Rador.) Sosia tábornok emlékbeszédét mondott azon a gyászistentiszteleten, amelyet a spanyol polgárháborúban elesett olasz önkéntesek lelki üdvéért tartottak. A tábornok beszédében többek között a következőket mondotta:

— Bármilyen nemzetközi események adódjanak is elő a jelenlegi háborúban, Spanyolország és Olaszország rendíthetetlenül egységes marad, hogy meggátoljon minden túlzást, éppen úgy, amint azt a spanyol polgárháborúban tette. A mi Földközi-tengerünk soha nem lehet nemzetközi tenger, hanem mindig latin tenger kell, hogy maradjon.

A Havas távirati iroda tudósítója, aki beszámol az emlékünnepről, hozzáfűzi jelentésében, hogy a spanyol tábornok beszédét annak elmondása előtt bemutatták az olasz nagykövetségnek, aki azt jóváhagyólag tudomásul vette.

ANGOLOK ELKOBOZTÁK
EGY HOLLAND HAJÓ RAKO-
MÁNYÁT

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Nieuwe Rotterdamsche Courant jelentése szerint a Ralwaki holland hajót az angol hadihajók szeptember 28-án arra

Flint amerikai hajónak a norvég kikötőből való elutazása ügyében adott. A lap szerint Németország osloei meghatalmazott minisztere utasítást kapott: fejezze ki tiltakozását a norvég kormánytól, amiért útjára engedte az amerikai hajót és amiatt hogy a norvég hatóságok a hajó német legénységét internálták.

Norvégia a City of Flint hajó szabadon bocsátásával tanujelét adta bátorságának. A finn-orosz tárgyalásokkal kapcsolatosan a francia sajtó véleménye megoszlik. Egyik részük azt állítja, hogy a Szovjet nyomást gyakorol Finnországra, másik része viszont derűlátóan ítéli meg a helyzetet. A „Le Jour” szerint a Szovjet 800.000 embert összpontosított a finn határon és éppen ezért kíváncsatos volna, ha a tárgyalások nem megsemmisülnek el. Az „L'Ouvre” szerint a finn ellenjavaslatok annyira ellentétesek voltak a Szovjet kívánságaival, hogy az orosz kormány ultimátumszerű jegyzéket volt kénytelen intézni Finnországhoz. Kajander finn miniszterelnök ismeretes beszédéről megállapítja a francia sajtó, hogy bátor volt és méltó, amely azonban nem zárja ki a békés megegyezés lehetőségét.

kényszerítették, hogy angol kikötőbe menjen velük. Október 14-én a hajót London kikötőjébe irányították, ahol rakományát tüzetesen átvizsgálták és annak egy részét elkobozták azon a címen, hogy hadidugárak. A holland hajót november 2-án bocsátották szabadon.

MÉRSEKLETRE INT A
STOCKHOLMI SZOVJET
KÖVET

(LONDON.) (Rador.) A „Sunday Dispatch” diplomáciai szerkesztőjének jelentése szerint Kolontay asszony, a Szovjet svédországi követe azt a tanácsot adta a szovjet kormánynak, hogy tanúsítson mérsékletet a Finnországgal folyamatban levő tárgyalások során. Erre a mérsékletre Kolontay asszony szerint azért van szükség, hogy a Szovjet ne mérgesítse el viszonyát a skandináv államokkal.

AZ OSLO-ÁLLAMOK ÉRTE-
KEZLETE

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A mai, hétfői napon megkezdtek újlag tanácskozásait azok az államok, amelyek az osloói egyezményt aláírták. Az értekezleten azokat a jogi módosításokat vitatják meg, amelyek mellett az egyezményt aláíró államok további semlegességüket biztosíthatják.

SELECT MOZGOBAN ♦ MA UTOLJÁRA LATHATÓ!
ÉLNI AKAROK

mélyértelmű társadalmi dráma. Fősz.: BETTE DAVIS, GEORG BRENT. Utolérhetően. Felfedhetetlen. Tökéletes. Másorán kívül a legújabb hangos háródó.

Botokkal, husángokkal
összeverték Sir Mosleyt, az angol
fasisztapárt vezérét

(LONDON.) (Reuter.) Sir Oswald Mosley, a brit fasiszta párt angliai vezetője ellen tegnap Winslowban, amikor gépkocsijából kiszállott, revolveres merényletet követtek el. A golyók azonban célt tévesztettek és csak a gépkocsit rongálták meg. A tettesek elmenekültek. A merénylet, amelynek világszemléleti, politikai háttere van, nagy feltűnést keltett annál is inkább, mert Nagybritanniában a politikai merényletek az utóbbi időkig nagyon ritkák voltak. A nyomozás erőlyesen folyik. Sir Oswald Mosleyt bizonyára legutóbb tett erőlyes, háborúellenes nyilatkozata miatt akarták eltérni láb alól.

(LONDON.) (Rador.) Újabb jelentés szerint Sir Oswald Mosley ellen akkor követtek el a merényletet, amikor a Manchester melletti Winslowban megtartandó népgyűlésre érkezett. Az an-

gol fasisztapárt elnöke nem lőtték rá, hanem botokkal, husángokkal támadták meg és súlyosan összeverték. Súlyos bántalmakat szenvedtek el Mosley hívei közül azok, akik társasgépkocsin érkeztek a fasisztapárt gyűlésére. Erre a társasgépkocsira lőttek rá revolverekből, de a jelentések még nem számolnak be arról, hogy megsebesült-e valaki a merényletnél?

(LONDON.) (Dunaposta.) A Sir Oswald Mosley fasiszta vezér elleni merénylettel kapcsolatban még a következőket jelentik: „Az első verziókkal kapcsolatban most az az újabb hír érkezett, hogy az angol fasiszta vezér a támadás során több revolverlövés érte. Állapota meglehetősen súlyos.

Rövid távirati hírek

(AMSZTERDAM.) (Rador.) Berlinből érkező jelentés szerint rövidesen nagyszabású német-orosz kereskedelmi tárgyalások kezdődnek meg. A Szovjetunio nagymennyiségű mangánércet, nyersfémeket, petróleumot és textil-árut fog szállítani Németországnak.

(LONDON.) (Rador.) A City of Flint amerikai hajó elhagyta Haugesund kikötőjét és Észak felé hajózik. A hajónak Glasgow kikötőjébe való megérkezését 4 nap múlva várják és a hajó ebben a kikötőben fog kirakodni. Megerősítik azt a hírt, hogy Haugesund kikötőjéből a City of Flint fedélzetén levő német tengerészeket, mielőtt a hajó elhagyta a kikötőt, a norvég hatóságok internálták.

(PÁRIS.) (Dunaposta.) A háború kitörésekor a francia fővárosban tartózkodó idegen állampolgárságú férfiak legtöbbje katonai szolgálatra jelentkezett a francia hadseregbe. Ezek az önként jelentkezett férfiak több mint 50 különböző nemzetiségűek, úgy, hogy valóságos népszövetségi hadsereg volna alakítható soraikból.

(PÁRIS.) (Dunaposta.) Churchill, az angol haditengerészet első lordja, Párisba érkezett és hosszas tanácskozást folytatott Daladier francia miniszterelnökkel.

(SZÓFIA.) (Dunaposta.) Kiosseivanoff miniszterelnök tegnap az angol, román, török és az olasz követeket fogadta, akikkel hosszas tárgyalást folytatott.

(KOPPENHÁGA.) (Reuter.) Ebsjerg fellett két repülőgépet láttak, amelyek nagy magasságban szállottak a levegőben. A dán légelhárító ütegek azonnal működésbe léptek, mire a repülőgépek eltűntek a tenger irányában.

(TRIPOLISZ.) A második libiai telepese csoport 20.000 tagja megérkezett a tripoliszi kikötőbe, ahol Balbo marsall Libia kormányzója fogadta őket. Intézkedés történt a telepések ideiglenes elszállásolására nézve. A kivándorlókat a terv szerint az ország belsejébe és részben a partvidéken fogják letelepíteni.

(RÓMA.) (Rador.) Az olasz kormány át-szervezésével kapcsolatosan kinevezett új miniszterek tegnap letették az esküt Victor Emanuel olasz király és császár kezébe, míg az új államtitkárok Mussolini, a Duce előtt tették le a hivatali esküt.

(HELSINKI.) (Rador.) Finnországban — mint ismeretes — belső kölcsönt bocsátottak ki a nemzetvédelmi célokra. Az eddigi lejegyzésekből a finn belső hadikölcsön összege meghaladja az 500 millió finn márkát. (Körülbelül 1500 millió lej.)

(ISZTAMBUL.) (Rador.) Jólértesült körökben kijelentették, hogy azok a hírek, mintha Törökország és a Szovjetunio között a tárgyalásokat újból felvették volna, minden alapot nélkülöznek.

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A „Politiken” című lap jelentése szerint dán vadászrepülőket csütörtökön este szemtanúi voltak annak, amikor Risetól délre hárommotoros repülőgép, amely délről jött, lezuhant a tengerbe. A kísérletek a lezuhant gép felkutatására eredménytelenek maradtak.

(LONDON.) (Rador.) Három német tengerész, akik rezzant bárkán már hat napja küzdöttek a tenger hullámaival, Forth kikötőjében partra szállítottak. A német tengerészek egy lefoglalt német hajóról valók és csónakon kíséreltek meg menekülni. Közben elfogyott az élelmiszerük, ivóvizük sem volt és borzalmas szenvedéseket éltek át.

(NEWYORK.) (Rador.) Az amerikai hajózási társulatok 8500 hordára sztrájkba lépett. A sztrájk következtében 70 utas- és teherszállító hajó tevékenysége bénult meg.

(LONDON.) (Rador.) Az a német matróz, akinek holttétét a Kenti hercegség partvidékén a tenger vize a partra dobta, egy lezuhant német repülőgép leénységéhez tartozott. Zsebében megtalálták a fémből készült halotti lapot, amelyről megállapították személyazonosságát is. A Firth of Forth kikötőjében később a víz felvetette az a német repülőgépet is, amellyel a tengerész lezuhant.

(SZÓFIA.) (Dunaposta.) Kiosseivanoff miniszterelnök és Salamo szófiai olasz követ tegnap aláírták a bolgár-olasz kereskedelmi és árucseretörvényi egyez-

A Magyar Népközség

kérésére felemelték az Ügyvédi Kamarák vezetősége magyar tagjainak számát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Beszámoltunk arról, hogy a napokban ideiglenes bizottságokat neveztek ki az ügyvédi kamarák és az Ügyvédszövetség élére. Az első névsorban a kamaráinként a következő magyar ügyvédek nevei szerepeltek: Brassó: dr. Kabay Gábor és dr. Debrezsy Béla. Nagyszeben: dr. Verzár Ferenc. Kisküküllő: dr. Gyárfás Elemér. Maros: dr. Bíró Aladár. Csik: dr. Ábrahám József dékán, dr. Balogh Lajos és dr. Pittner Árpád, mint tagok. Udvarhely: dr. Jodál Gábor dékán, dr. Fodor Boldizsár és dr. Venetsek József, mint tagok. Temes: dr. Raskó Sándor. Arad: dr. Juhász Géza és Miklósi Emil. Kolozsvár: dr. Bartha Ignác és dr. Deutschek Géza. Torda: dr. Bocsaánczy Adrás. Szamos: dr. Bene Ferenc. Alsófehér: dr. Koncz Viktor. Hunyad: dr. Issekutz Gergely. Bihar: dr. Kovács Árpád és dr. Ney Pál. Szilágy: dr. Szabó Sándor. Szatmár: dr. Südy Tibor.

A magyarság vezetői a kérdés beható tanulmányozása után arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az első név

sorban szereplő magyar ügyvédek száma nem fejezi ki a nemzetiségi arányt. Ennek következtében Bánffy Miklós szenátor, a Népközség elnöke felkérte Iamandi Victor igazságügy-minisztert, aki a Népközség elnökének előterjesztésére a Kamarák ideiglenes vezetőségének magyar tagjait a következőkkel egészítette ki: Alsófehér: dr. Müller Jenő. Nagyküküllő: dr. György Zsigmond. Arad: dr. Párecz Béla és dr. Széll Lajos. Kolozsvár: dr. Tusa Gábor. Torda: dr. Gál Miklós. Csik: dr. Kovács Károly és dr. Kolumbán József. Udvarhely: dr. Filó Ferenc és dr. Szabó József. Szilágy: dr. Bölöni Zoltán és dr. Gazda Endre. Szatmár: dr. Kiss Endre és dr. Marta József. Temes: dr. Fehér Kristóf. Hunyad: dr. Martonossy György. Bihar: dr. Soós István, dr. Krüger Jenő. Várad: dr. Fekete Andor, dr. Szörtey Lajos. Szeged: dr. Kobory József.

Dr. Gyárfás Elemér szenátor viszont az új törvény előkészítő bizottságának tagja lett.

Kik ölték meg az utszéli korcsmárcst?

Gyilkossági per a bűnügyi tábla előtt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ezévi március 9-én este véres esemény játszódott le a Sebes—Raho között országút egyik utszéli korcsmája előtt. Havasi csebresek voltak az esemény cselekvő résztvevői. Nyers erkölcsű hegyilakók, akik vándorlásaikban ezt a korcsmát szokták találkozóhelyül választani, ahonnan aztán az összegyűlt szekérsor hosszu vonalban visz a fűrészes, időrágta gerincű havasok közé.

A jelzett napon Vesea Mihail, Vesea Gheorghe, Vesea Nicolae, Aida Aurel, Aida Petru és Várciu Ioan vidrai és biztrai csebresek is ide adtak találkozót egymásnak. A viszontlátás öröme megkezdődött a kiadós áldomás-ivás. Eközben bejött valaki az utról s azt jelentette a mulatozóknak, hogy egy férfi állalkodik a szekerek körül, bizonyára azzal a céltzattal, hogy lelopjon valamit az árukból. Erre mind kimenektek a mókok s a szekerek körül valóban meg is találták az idegent, akit üldölni kezdtek.

Benea Iuon korcsmáros kiszalladt a nagy lármára s a verekedőket szét akarta választani. Kárára tette, mert közben ő is összeverekedett a mókokkal s az általános ütlegetés közben valaki egy husággal betörte a koponyáját. Felesége menteni akarta férjét, de őt is leütötte valamelyik hegyilakó. Benea meghalt, özvegye pedig hónapokig nyomta az ágyát.

Ezzel az ügygel foglalkozott tegnap a táblai bűnügyi tanács. A vádlottak egymásra szerettek volna tolni a felelősséget, de a tanuk vallomásai alapján megállapítható volt, hogy Benea Aida Aurel, a feleségét pedig Vesea Nicolae bántalmazta. Miután a két elrendült vádlott tagadta a bántalmazást s a bűnösségük kétségtelen megállapítására beidézték szemtanuk nem jelentek meg, a tábla elnapolta a tárgyalást. Az új tárgyalásra csendőrök vezetik elő a most meg nem jelent tanukat.

URANIA MOZGO

1. A SIVATAG RÉME

GENE AUTRY zenés kalandorfilmje.

ALTALÁNOS KÖZKIVÁNATRA!

2. MADRIDI KALAND

LORETTA YOUNG, DON AMECHE

kitűnő vigjáték:

A tanuk távolléte miatt ismét elhalasztották az „Astra” likörgyár volt utazójának váltóhamisítási bűnperét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Beszámoltunk arról a magyszabású váltóhamisítási bűnperéről, amelyet több károsult kolozsvári kereskedő indított Hirsch Henrik, az Astra likörgyár volt utazója ellen, akit azzal vádolnak, hogy a panaszosoktól mintegy másfélmillió lejtszalt ki és ezen összeg ellenében az Astra likörgyár bélyegzőjével ellátott váltókat adott át, amelyeken Fisch Lászlónak, az Astra likörgyár igazgatójának névalírása is szerepelt. Amikor a váltóbirtokosok a váltókat peresítették, az Astra likörgyár nem ismerte el a váltókat és arra hivatkozott hogy

ugy a bélyegzők, mint a névalírások hamisak. A hamisítás tényét az írásszakértők is megállapították.

A megindult bűnvádi perben Hirsch Henrik azzal védekezett, hogy az Astra igazgatóinak aláírását azok beleegyezésével vezette rá a váltókra és a panaszosoktól felvett összegek jórészt az Astra pénztárába befizette. Az Astra igazgatói az állítást tagadták és egyben azt állították, hogy Hirsch Henrik

nem volt rendes alkalmazottja a vállalatnak, hanem csak időközi üzleteket kötött, megrendeléseket vett fel a cég számára. A vádlott képviselőjében dr. Ion Munteanu ügyvéd bizonyítási kívánja, hogy Hirsch Henrik a vállalat bizalmi szerepét betöltő tisztviselője volt, aki gyakran járt el az Astra igazgatóinak képviselőjében és megbízásából is így a károsultakkal szemben az Astra igazgatói is felelősséggel tartoznak. A kolozsvári törvényszék a tavasz folyamán megtartott legutóbbi érdemi tárgyaláson

elutasította dr. Ion Munteanu védelmét az indítványát, hogy a bíróság hamis eskü miatt vonja vád alá Fisch László igazgatót, egyben elrendelte a tanuk kihallgatását, beleértve a védelem tanuit is. Azóta több tárgyalási határnapot tüztek ki, előbb május 26-ra, majd október 23-ra. Ez utóbbi tárgyalást azonban a beidézt tanuk távolléte miatt nem lehetett megartani. A törvényszék I. szekciója most január 29-re tüzött ki újabb tárgyalási határnapot.

MA ÉJEL A SZABAD MEZÓN
HÁLTUNK. OLYAN SZÉL FÚJT!
BORZASZTÓAN KINOZ MOST
AZSÁBA

SLOAN'S LINIMENT
AZONNAL ENYHÍT
A FÁJDALMAT

A behívott háttérképből vagy katonaládájából sem szabadna hiányoznia a Sloan's Linimentnek, amely enyhít minden fájdalomról vagy étéstől eredő fájdalomról. Kenje be a sérült testrészt Sloan's Linimenttel és azonnal kellemes meleget fog érezni, amely magával hoz friss, egészséget adó vérhullámot. Neuralgiánál, reámbánál, csúcsa (fájdalmaknál), rándulásoknál és zúzódásoknál: Sloan's Liniment!

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszeré

Fokozza
A
SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.

Lélekemelő ünnepség keretében avatták fel az újjáépített Józseffalvát

Robu püspök áldotta meg és szentelte fel az új 84 lakóházat és gazdasági épületet

(VORNICI—JÓZSEFFALVA.) Lélekemelő, bensőséges, meleg ünnepség keretében szentelték fel tegnap, vasárnap a végzetes tűzvész áldozatává lett Józseffalva bukovinai községben a társadalmi mozgalom eredményeképpen újjá felépített családi hajlékokat és gazdasági épületeket. A bensőséges — a Bukovinába szakadt magyarságot szívben és lélekben összefogó — ünnepségen megjelent Robu, iasii püspök kíséretével. Az erdélyi egyházmegye részéről dr. Boga Alajos kanonok, előadó, Bálint József, a Kat. Népszövetség igazgatója, dr. Albrecht Dezső, a Magyar Népközség képviselője, Rátz Mihály, a kolozsvári Szent Mihály egyházközség műszaki tanácsosa és Kovács József kolozsvári építész, aki az új lakóházakat és gazdasági épületeket felépítette. A felszentelési, illetve megáldási ünnepségre nagyszámban gyűlt össze a szomszédos községek lakossága is. Elekes Dénes: Istenségszolgálat és Sebestyén Dénes: Hadikfalva község plebánosának vezetésével.

AZ ÜNNEPSÉG
Robu iasii püspök délelőtt 10 órakor érkezett meg kíséretével a józseffalvai róm. kath. plebániára, ahol a fáradhatatlan, ügybuzgó dr. Németh Kálmán plebánossal az élen a papság, a hivatalos kiküldöttek és a nagyszámban összegyűlt ünneplő közönség fogadták. Délelőtt 11 órakor ünnepélyes istentisztelet volt, amelyet Robu püspök celebrált fényes papi segédlettel. Mise közben a püspök rövid beszédet mondott, amelyben a testvéri összetartás és az emberi együttérzés fontosságát méltatta.

Azért a szolidaritásért, amely lehetővé tette a tűzvész martalékává lett község 84 magyar gazdája hajlékának felépítését.

Az ünnepi beszédet Bálint József, a Kat. Népszövetség igazgatója mondotta. Hálas elismeréssel emlékezett meg mindazokról, akik nemeslelkű adományaikkal, természetben és készpénzben nyújtott segítségükkel lehetővé tették a porráégett falu felépítését.

Robu püspök megáldotta a nagyszámban megjelent híveket, búcsút hirdetett, majd áldást osztott a templomban megjelentek részére. Józseffalva és a szomszédos községek ünneplő ruhába öltözött lakossága ezután zászló alatt végigvonult a községen és a püspök megáldotta, megszentelte az ujonnan felépített házakat, amelyekben a falu népe tovább folytathatja békés, munkás életét. Az új házak megáldása és megszentelése után az ünneplő közönség visszatért a templomba, ahol Te Deum zárta be a

templomi ünnepélyt. A hívők ajkáról magasra szállott a hálaadó ima azért az isteni és társadalmi segítségért, amely lehetővé tette 84 többgyermekes családnak új fedél alá való jutását.

A KÖZEBÉD
Délben a plebánia épületében közbeébed volt, amelynek során Józseffalva lakosságának nevében

Szekely Albert és Borbáth csángó gazdák hálas köszönetüket fejezték ki Robu püspöknek, a Magyar Népközségnek, a Kat. Népszövetségnek és a nemesszervi adakozóknak azért az áldozatkész, fáradhatatlan munkáért, amellyel Józseffalva újjáépítését lehetővé tették.

A józseffalvai gazdák őszinte szívből fakadó és keresetlen szavakkal tolmácsolott köszönete mélyen megihatótta a jelenlevőket. Boga Alajos kanonok beszédében utalt arra, hogy a romániai magyarság és katolikus hívők összefogó munkája, nemes áldozatkészége juttatott újjá meleg otthont a tűzkárosultak részére, dr. Albrecht Dezső pedig a Magyar Népközség nevében köszöntötte Józseffalva lakosságát. Dr. Németh Kálmán és Bálint József pohárköszöntője után Robu püspök mondott meleg köszönetet az erdélyi magyarságnak, a Magyar Népközségnek és a Kat. Népszövetségnek azért a fáradhatatlan tevékenységért és támogatásért, amellyel lehetővé tették a leégett község újjáépítését.

Józseffalván a szívek és a lelkek megérett összefogásaként már tető alatt áll 84 lakóház és gazdasági épület, hajlékhoz jutott 84 család, hogy folytathassa munkáját, tevékenységét a község javára.

— Bőséges az olajbogyó-termés Spanyolországban. Madridból jelenti a Rador: Az olajbogyó-termés Tortosa tartományban olyan bőséges volt, amilyenre 30 év óta nem emlékeznek.

— Szennációs tartalommal jelent meg a Magazin, Rajnay Tibor színházi és társadalmi riportlapjának legfrisebb novemberi száma, amely számos aktuális és érdekes cikk mellett Pluhár István, a magyar rádió sportbemondójának és több színész főnévkepeit közli. A 20 oldalas Magazin 5 lejért az összes lapelárusító helyeken kapható. Ezt a számot okvetlen vásárolja meg és olvassa el.

TESTEDZÉS

Vereséggel tért haza a Victoria Bukarestből

Sorra vereséggel szenvedtek a favoritok a román NB vasárnapi fordulójában! — Az AMTE a Ripensia, a TMAC a Carpați kényszerített meghajlásra — Az UDR győzelmet harcolt ki Galacon — Döntetlen a Juventus-Unirea Tricolor mérkőzés

NEM MENT A JÁTEK A VICTORIÁNAK

(BUKAREST.) Sportul Studentesc-Victoria 2:0 (1:0). 3500 néző, bíró: Vartolomeu. Sáros, mélytalajú pályán a Victoria minden akcióját elakadt, ezzel szemben a Sportul Studentesc sikeresen állta meg helyét és két szerencsés góljával a maga számára biztosította a győzelmet. A gólok így estek: I. f. 31. p. Constantinescu II. f. 9 p. Mihai. A mérkőzés befejezése előtt Popescu és Páll özszeaptak, mire a játékvezető mindkettőjüket kiállította.

KÉT FŐVÁROSI CSAPAT MEDDŐ HARCA

(BUKAREST.) Juventus—Unirea Tricolor 0:0. 500 néző, bíró: Tope Jonescu. A két bukaresti csapat igen kemény küzdelmet folytatott a győzelemért, a védelmek azonban biztosan álltak helyükön és így gól nem esett. A mezőny legjobb embere Szadovszky, a Juventus kapusa volt, aki válogatott formát játszott.

BRÁVUROS GYŐZELMET ARATTAK A RESICAIK GALACON

(GALAC.) UDR—Gloria CFR 2:0 (2:0).

2000 néző, bíró: Freund. A resicaiak bravuros győzelmet arattak az otthonában veszélyes galacaiak felett. Helyes taktikai érzékkel már a mérkőzés első perceiben megszerezték a győzelmet, a játék további részében szívósan védekeztek. Így sikerült megnyerni mind a két bajnoki pontot.

ISMÉT REMEKELT AZ AMTE!

(ARAD.) AMTE—Ripensia 3:0 (0:0). 1500 néző, bíró: Tica Iliescu. Az aradi munkáscsapat fénykorára emlékeztető stílusban biztosan győzött a temesváriak ellen. Az első félidőben meddő küzdelmet folytatott a két csapat. Szünet után azonban az aradi munkások összeszedték magukat és káprázatos csatárjátékkal három góllal terhelte meg a Ripensia kapuját. Góllövők: 12 p. Pintér, 22 p. Igna, 33 p. Pintér.

NAGY CSATA VOLT TEMESVÁRON

(TEMESVÁR.) TMAC—Carpați 3:2 (2:1). 1500 néző, bíró: dr. Russu. Hatalmas harcot vívott a két csapat a bajnoki pontokért. A szerencse a temesváriaknak kedvezett: a Carpați vesztesként hagyta

el a pályát. Mindjárt a játék megkezdése után Bücher a nagybányaiaknak szerezte meg a vezetést, amit a TMAC csak a 30. percben egyenlített ki Perneky II. révén, majd a 37. percben Bindea 2:1-re javította a félidő eredményét. Szünet után a temesvári csapat fokozta az iramot és a 8. percben Bindea újabb gólt lőtt. A 37. percben Galgóczy, a TMAC hávédje öngólt vett, s ezzel a végeredmény 3:2-re alakult.

IGY ÁLL A BAJNOKSÁG!

1. Venus	9	6	1	2	26	8	13
2. Rapid	9	5	2	2	25	13	12
3. TMAC	9	5	2	2	17	15	12
4. Ripensia	9	3	3	3	16	14	9
5. Sportul Stud.	9	2	5	2	20	16	9
6. Carpați	9	4	1	4	11	12	9
7. AMTE	9	4	0	5	12	13	8
8. Unirea Tricolor	9	3	2	4	9	17	8
9. UDR	9	2	4	3	10	14	8
10. Gloria CFR	9	3	1	5	10	23	7
11. Victoria	9	2	2	5	7	10	6
12. Juventus	9	1	4	4	10	17	6

A Bocskai legyőzte a Ferencvárost és előnyomult a bajnoki ranglistán

(BUDAPEST.) A nyolcadik bajnoki forduló óriási meglepetése a Bocskai győzelme a Ferencváros felett. A debreceniek az utóbbi hetekben bámulatosan feljavultak és előreláthatólag még sok borsót fognak törni a nagycsapatok orra alá. Az Újpest és a Hungária, sőt a Kispest is nagy gólaránnyal nyerték mérkőzéseiket. Az utóbbi a Szeged ellen kivívott győzelmével a bajnoki rangsor élére került, megelőzve a Ferencvárost is. Meglepetésnek számít a Gamma könnyű győzelme a Szolnoki MÁV felett.

Bocskai—Ferencváros 4:3 (2:1). A debreceniek közönségük lelkes biztatására harcolták ki a lelkes győzelmet a bajnokság első ferencvároslaktól. Góllövők: Turay II. (2), Pályi és Polgár (öngól), illetve: Sárosi dr. (3).

Újpest—Taxisok 6:2 (3:1). Az Újpest Zsengeller nélkül is nagyvonalú játékot nyújtott. Góllövők: Ádám (2), Hidasi (2), Tóth III. (2), illetve: Tóth II. és Sertőző.

Hungária—Haladás 7:2 (4:1). A Hungária különösen Cseh jó játékával vívta ki nagy győzelmét. Góllövők: Cseh (5),

Tátkos és Béky, illetve: Mórócz és Szabó. Kispest—Szeged 5:1 (2:0). Igen élénk és változatos harc volt mindvégig, azonban a szerencse a kispestieknek kedvezett. Góllövők: Nemes (2), Olajkár (2), Kincses, illetve: Vigh (öngól).

Elektromos—Nemzeti 3:1 (1:1). Gamma—Szolnoki MÁV 4:0 (2:0). Nagy meglepetés!

Törökvis—Kassai AC 2:2 (2:1).

KISPEST AZ ÉLEN!

1. Kispest	8	5	2	1	28	12	12
2. Ferencváros	8	6	—	2	31	15	12
3. Hungária	8	4	3	1	26	14	11
4. Szeged	8	5	1	2	18	15	11
5. Újpest	7	4	2	1	24	13	10
6. Törökvis	8	4	2	2	16	14	10
7. Elektromos	8	3	2	3	14	18	8
8. Bocskai	8	4	—	4	13	23	8
9. Haladás	8	3	—	5	18	19	6
10. Gamma	8	2	2	4	13	17	6
11. Taxi	8	2	1	5	15	25	5
12. Nemzeti	8	2	—	6	14	21	4
13. Szolnoki MÁV	8	2	—	6	11	19	4
14. Kassai AC	7	1	1	5	6	22	3

Tizeneggyessel szerzett két pontot az Universitatea a ligabajnokságban

(KOLOZSVÁR.) Universitatea—RMTE 2:1 (1:0). 500 néző, bíró: Tănase. Érdekes és változatos küzdelmet vívott a két csapat. Az első félidőben az egyetemiak, szünet után a resicaiak voltak frontban, s végeredményben tizenegyes döntötte el a mérkőzés sorsát a kolozsvári csapat javára. A gólok így estek: I. f. 13. p. Szerény IV. 1:0, II. f. 5. p. Kilyánya 1:1, 17. p. Joabovics (11-es).

(NAGYVÁRAD.) NAC—FC Nistru 9:0 (4:0). A nagyváradiak tönkrevérték ellenfelüket.

(CERNOVIC.) Dragos Vodă—Victoria CFR 5:1 (2:1).

(BRAILA.) FC Braila—Muresul 3:2 (2:2). A brailaiak szerencsével győztek a marosvásárhelyi csapat ellen.

(CONSTANTA.) AS Constanta—Craiovan 5:1.

(PLOESTI.) Tricolor CFPV—Astra 6:1 (3:1).

(LUGOS.) Vulturii—CFR (Turnu-Severin) 1:0 (0:0).

(TEMESVÁR.) Kinizsi—Electrica 4:2 (0:1).

(PEROZSÉNY.) Jiul—Sparta 5:0 (3:0). A medgyesiek nem tudták elkerülni a vereséget.

(PISKI.) Mica—CFR 1:0 (1:0).

(NAGYKAROLY.) Sodronypár—Victoria 3:0 (1:0).

(SZATMÁR.) Olimpia—Oltul 0:0.

(MAROSVÁSÁRHELY.) Monopol—Törökvis 2:2 (2:0).

(TORDA.) Crisana—Cement 1:0 (1:0). A szerencsésebb csapat győzött.

(BUKAREST.) Franco Română—Maklubi 2:1 (1:1). — Turda—Prahova 4:0 (2:0).

(TIGHINA.) DVA—Traian 4:3 (2:1).

(GALAC.) Doc—Muncitorul 5:3 (2:0).

(KISENEV.) Maklubi—Ferro Email mérkőzés elmaradt.

Legyőzte a CFR az Echo a kolozsvári kerületi bajnokságban

CFR—Echo 5:0 (0:0). I. oszt. bajnoki bíró: Constantinescu. Az első félidőben egyenrangú félként küzdött a két csapat, szünet után azonban az Echo összeropant és a vasutasok öt góllal terhelte meg a börtvényi kapuját. Góllövők: Tătaru (2), Nicusan, Morariu és Mihalcea.

Hagibbor—UAC 1:0 (1:0). II. oszt. bajnoki bíró: Bernstein. A Hagibbor megérdemelten győzött Snailovits 11-esből lőtt góljával. A vízüzem csapata nem tudott értékesíteni egy 11-es.

Ifjúsági bajnokság: Monostor—UEC 4:0 (1:0). — Universitatea—KAC 2:1 (1:0). — Hagibbor mérkőzés elmaradt.

Olasz bajnokság: Bologna—Lazio 3:1 (1:1), Novara—Bari 1:0 (0:0), Juventus—Milan 2:2 (2:2), Genova—Venezia 6:2 (2:0), Napoli—Fiorentina 2:1 (1:1), Ligu-

ria—Torino 1:1 (0:0), Ambrosiana—Modena 2:1 (1:1), Roma—Triestina 1:0 (0:0).

Liviu Jaga, a román labdarugószövetség ügyvezető igazgatója, Bukarestből jelentik: Marinescu tábornok tegnap Jaga Liviu nevezte ki a román labdarugószövetség ügyvezető igazgatójává.

Rádió

KEDD, november 7.

Bucuresti. 7. Reggeli műsor. Hanglemezek, ritmikus torna, orvosi és háztartási tanácsadás. 12. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Cristea zenekar. 13. Déli zene. 13:30: Lemezek. 14:35: Buja Rodica éneke. 15: Hírek. 19:17: Lemezek. 19:30: Alger énekes hangversenye. 19:50: Hírek. 20:15: Orosz lemezek. 20:45: Hírek. 21: Rádiózenekar. 22:10: Tánclémezek. 22:30: Hírek. 22:50: Weber: Trio. 23:20: Lemezek. 23:45: Hírek.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. 13:10: Katonazene. 13:40: Hírek. 14:30: Cigányzene. 15:30: Hírek. 17:15: Előadás. 17:45: Hírek. 18:15: Előadás. 18:45: Szalonzene. 19:55: „A tolvaj”, humoreszk. 20:25: Don Carlos operaházi előadása. 21:40: Hírek. 22:40: Hírek. 24:40: Cigányzene. 1:05: Hírek.

JÁVORSZARVASOKAT HALÁSZTAK. Archangelszkből jelentik: Az északi sarkon tartózkodó orosz expedíció élelmészére kiküldött jég-törőhajók, melyek a hírek szerint el is érték a telepet, különös halászatot folytattak a Jeges-tengeren. Egyik hajó, a Murman kapitánya tizenhat jávorszarvast pillantott meg a tenger vizében. A szerencsétlen állatok ide-oda uszkáltak, nyilván eltévedtek és nem tudták jégmezőt találni. A Murman személyzete valóságos halászatot rendezett a jávorszarvasokra, melyeket ki is mentettek a vízből. A teljesen elernyedt, átfagyott állatok nem is menekültek a hajó közeléből. Annyira összebarátkoztak megmentőikkel, hogy azok semmi áron nem akarnak elválni tőlük és külön engedéllyel hazaviszik otthonaikba.

FELAVATTÁK AZ ELSŐ FÖLDALATTI KÓRHÁZAT FRANCIAORSZÁGBAN. Párisból jelentik: Dijonban tegnap felavatták Franciaország első földalatti kórházát. A kórház tökéletes felszerelése és berendezése ugyanazt a kényelmet nyújtja a betegeknek, mint bármelyik szanatórium. A kórházat mindenféle légítámas ellen tökéletesen védi a modern felszerelés és berendezés.

A szabadfoglalkozásuk kötelesek alkalmazottaik adóját visszafizetni

A pénzügyigazgatóság a következők közlésére kérte fel lapunkat: „Értessük az összes ügyvédek, orvosokat és egyéb szabadfoglalkozásukat, hogy a szolgálatukban álló fizetési alkalmazottak, úgy, mint ügyvédjelöltek, titkárok, gépirónők, asszisztensek, szolgák, stb. fizetéséből vissza kell tartaniok és be kell fizetniük az államnak a 4 és 8 százalékos jövedelmi adót. Azokra, akik nem alkalmazkodnak ehhez az intézkedéshez, az adótörvény 106. szakaszában előírt büntetést róják ki. A fentiek értelmében az említett osztályba tartozó adófizetőknek jelentkeznük kell az illetékes adóhivatalnál az adó kifizetése végett.”

A vonatkozó rendeletet I. Suaresanu kivetési pénzügyigazgató és dr. A. Gavrutz szolgálati főnök irták alá.

Reuter jelenti:

(LONDON.) Az ir terroristák újra megkezdették működésüket. Tegnap sok le-
vélszékénybe robbanóport dobáltak, amely megsemmisítette a postai küldeményeket.

(PARIS.) A „Leon” francia tehergőzöst az Atlanti óceánon tegnap egy német buvárnaszád elsüllyesztette.

(KOPPENHÁGA.) A „Kanada” 11.000 tonnás dán gőzös tegnap uszókánára futott és elsüllyedt. Az áldozatok számáról még nem érkezett jelentés.

(LINBOOCK.) Linboock közelében egy katonai autóbusz fának rohamát és felborult. 8 ember meghalt és 15 megsebesült.

(BATAVIA.) Egy hollandiai utasszállító gép lezuhant és 5 utasával együtt elégett.

(BERLIN.) Az összes németországi mozgóképszínházak előadásokat fognak tartani ezután a Hitler ifjúság részére Németországban.

(WASHINGTON.) Newyork állam területiális nemzetiségének keretében megalkult az Egyesült Államok első teljesen „fekete” ezrede.

(ATHÉN.) A görög hajók kormányrendeletre ezután Cardiff és Rotterdam helyett csak Lisszabonig fognak közlekedni.

(PARIS.) A francia—olasz határon több elcsúsztatási intézkedést nem fogantatosítanak.

(BELGRÁD.) Középdalmáciában óriási vihar dühöngött. Az anyagi kár nagy, a halottak száma eddigi jelentések szerint kilenc.

(GIBALTAR.) A „Tafna” angol gőzöst elsüllyesztették. Legénységét megmentették.

(RIGA.) Waldemanis pénzügyminiszter lemondott. Helyette Kaninskis főszámbizost neveztek ki. A lett kormány ugyanakkor új minisztériumot állított fel, az iparügyit, amelynek élére Blumberget neveztek ki.

(BERN.) A svájci kormány mobilizációs emlékműt ad ki azoknak, akiket a jelenlegi időkben mozgósítottak.

(BERN.) Vasárnap tartották meg az első svájci télisegély gyűjtést.

(CSUNKING.) A csunkingi orosz követség létszámát 300-ra emelték.

(BERN.) A Berlin—zürichi vonalon egy mozdony belerohant a gyorsvonat szerelvénybe. 1 ember súlyosan, 10 könnyebben megsebesült.

(BERLIN.) A német—orosz tárgyalások során szóba jött a rendszeres Berlin—Moszkva közvetlen vonatjárat megvalósítása is, amelyre rövid időn belül sor kerül.

(STOCKHOLM.) Az Aftenbladet tudni véli, hogy az Egyesült Államok repülőgép gyáraiban nagy szabotázs-mozgalom indult meg.

(MOSZKVA.) Kaladov mérnök különleges és e célra elkészített ruhájában megjavította az ejtőernyős ugrás világsúcsát. A mérnök 10.000 méter magashól ugrott le és 22 perc alatt ért érintetlenül földet.

BÜNJEL: EGY FÉLMÉTERES BAJUSZ. Bhimappa Kuri bijapuri (Bombay állam) földműves súlyos testi sértés címén feljelentette három barátját, mert kitépték 45 centiméter hosszú, híres bajuszát. A bíró részvétét nyilvánította a panaszosnak páratlan férfiúi diszének elvesztéséért, de kénytelen volt a vádlottakat felmenteni, miután az orvosi vizsgálat nem állapította meg a testi sértés tényállását.

Dr. Bartha Ignác képviselő indítványokat tett a céhtörvény javas- latának módosítására

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A céhtörvény javaslat parlamenti bizottságának legutóbbi ülésén a magyar parlamenti csoport képviselőjében dr. Bartha Ignác országgyűlési képviselő, bizottsági tag vett részt, aki az alábbi módosító indítványokat terjesztette elő:

II. rész 8. szakaszánál: Töröltsék a szövegből a következő mondatrész: „megbecsült, képesített és nemzeti érzésű”.

Indokok:

A javaslat nem mutat rá azokra a tényállásokra, amelyekből a fenti követelményeket meg lehet állapítani, azaz nem jelöli meg a megfelelő ismereteket. Tehát ilyen körülmények között szélsőséges önhatalmusághoz vezet. A javaslat nem mondja meg, hogy ki hivatott a fenti feltételek megállapítására. Nem adja meg a feltételek meghatározását.

Véleményünk szerint elég, ha a törvénysszöveg annyit mond, hogy a cég vezetője teljes polgári és politikai jogait élvezi, mert ebből világosan kitűnik, hogy olyan helyzete van amely a törvényhozó megkíván. A megbecsültség, képesítés és különösen a nemzeti érzés túlságosan széteső kifejezések, ezeknek meglete bármely személy esetében nagyon viszonylagos lehet, miután az illető egyéntől függ. 10. szakasz, utolsó bekezdésénél: Töröltsék a szövegből e mondatrész: „politikai, gazdasági és társadalmi megfontolások miatt.” Ez helyettesítessék a következő szavakkal: „indokolt véleményt adva.”

Indokok:

Miután a bizottság a javaslatról az elismerés hasznosságának és opportunitásának kimutatását várja, figyelembe kell, hogy vegye ezeket az elveket.

Minden esetben a véleményezést meg kell indokolni és pedig meg kell indokolni azt a tényt, amely miatt opportunus, vagy hasznos, vagy nem opportunus és nem hasznos — valamely cég. Az indokolás hiányában a bizottság véleményezése önhatalmusághoz, azaz más szavakkal visszaélésekhez fog vezetni.

Itt csakis a szakmai kérdéseket lehet tekinteni.

A 12. szakaszánál a következő módosítást javasolja: a) pont töröltsék a szövegből a „kizárólagos” szó és ez „amennyiben kéri” szavakkal helyettesítessék.

A „kizárólagos” kifejezés megszorítja azt a szabadságot, hogy az egyén szabadon rendelkezze saját kérdéseit illetőleg és ezzel megszorítja magát az egyéni szabadságot is. A céhek legyen meg az a joga, hogy tagjai nevében közbenjárasson, ha a tagok adott esetben kéri a cég közbenjárását.

b) pont. A szöveget a következőképpen egészítették ki: „és a megyeszékhelyek helyi szervezeteinek elnökei.”

Indokok:

Ha megmarad a céhek tartományonkénti szervezete, a szenátusi szavazók száma végtelen lesz. Kisebbségi szempontból — majdnem illuzórikus —, mert a céhek vezetőségében egy vagy kettő vesz részt. Logikus tehát, hogy a szavazók számát növeljék a fenti módosításnak a szövegbe való bevezetése által.

— Felöltözött a meztelenek kongresszusa. Newyorkból jelentik: A New Jersey állambeli Stockholmban most tartották az amerikai nudisták országos kongresszusukat. Három napon keresztül a kongresszus résztvevői az előírt öltözköztetésben, vagyis meztelenül jelentek meg, a negyedik napon azonban hősiességük végett és előírásellenesen, ruhában jelentek meg, tekintve, hogy alig 6 fok C. volt a hőmérséklet. A nudista kongresszus vezetőszónoka egyébként a legnagyobb dicséret hangján nyilatkozott a mostani női divatról, amennyiben ez kezdi megközelíteni a nudista ideálokat.

NAGY és KEVÉS NYEREMÉNY vagy SOK és KIS NYEREMÉNY?

Íme egy nehezen megoldható probléma. Az Állami Sorsjáték megoldja a dilemmát azzal, hogy új tervébe havonta két különböző sorozatot vett fel,

Aki az első sorozatban játszik, jelentékeny számú közép és kis nyereményre számíthat.

Aki második sorozatban játszik főleg nagy nyereményekre számít.

Játsszon tehát mind a két sorozatban, hogy az összes nyerési lehetőségeket kihasználja, amelyeket az Állami Sorsjáték új terve nyújt.

Vizsgálja meg az új tervet és azonnal észre fogja venni a havonkénti sorsjáték előnyeit.

Vásároljon idejében egy-egy sorsjegyet, mert az új terv rendelkezése szerint a sorsjegytartás nincs abban a helyzetben, hogy valamilyen kívánt számot a húzás napjáig fentartson.

NOVEMBER 15. és NOVEMBER 18.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

A 21. SORSJÁTÉK ÚJ TERVEZETE

I. SOROZAT

vörös sorsjegyek

HUZÁSA 1939 NOVEMBER 15-én

ÁLLAMI SORSJÁTÉK (10rsz)

Osztható nyeremények:

1	1.000.000	7.000.000
10	400.000	4.000.000
30	100.000	3.000.000
100	20.000	2.000.000
300	10.000	2.000.000
10000	1.600	16.000.000
		34.000.000

U. F. C. R. SORSJÁTÉK (mellék)

Oszthatatlan nyeremények:

1	400.000	1.600.000
40	40.000	1.600.000
400	4.000	1.600.000
4000	400	1.600.000
8000	200	1.600.000
		8.000.000

II. SOROZAT

zöld sorsjegyek

HUZÁSA 1939 NOVEMBER 18-án

ÁLLAMI SORSJÁTÉK (10rsz)

Osztható nyeremények:

1	8.000.000	8.000.000
14	1.000.000	14.000.000
1000	10.000	10.000.000
		32.000.000

U. F. C. R. SORSJÁTÉK (mellék)

Oszthatatlan nyeremények:

20	100.000	2.000.000
200	10.000	2.000.000
1800	1.000	1.600.000
8000	200	1.600.000
		7.200.000

Emelendő feljelentő:

Sikkasztással vádolja egyik ügyvédjét Atzél Lidia bárónő

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Csinos, köztérmetű és választékosan öltözött nő várakozik a kolozsvári törvényszék első tanácsának tárgyalótermébe előtti folyosón. Néhány lépésre tőle fekete egyenruhás fogházor, aki időnként unottan csavarint egyet-egyet hegyesre pödört bajuszán és a fogoly felé vetett álmos pillantással eleget tesz kötelességének. Kinyílik az ajtó és a termőről rekedt hangja töri meg a néptelen folyosó csendjét:

— Atzél Lidia...

A várakozó nő a terembe lép, kísé-
rője szorosan mellette.

— Jelen — bólint a bírói emelvény felé és szemében izgalom fénye bujkál. Mert a tárgyalás vitathatatlanul elmény a fogház egyhangú napjai után.

Dr. Breban Emil elnök megnyitja a tárgyalást. Kihallgatja Atzél Lidia Mária bárónőt. Kiderül, hogy a katonai törvényszék egykori vádlottjából és elítélteiből most feljelentő és panaszos lett. A kalandos életű, viágorgó baronesz fogházi pihenőjét meg szakította egy rövid délelőtti, hogy

a tárgyaláson mint károsult szerepelhessen.

— Letartóztatásom után — kezdi a bárónő vallomását — ötvenezer lejt adtam át egyik ügyvédemnek azzal a megbízással, hogy az összeget valamelyik bankban helyezze letétbe és ha a fogházban szükségem lenne pénzre, ez az összeg mindig rendelkezésemre álljon. Az ügyvéd azonban megbízásomnak nem tett eleget és az ötven ezer lejt saját céljaira fordította. Az ügyben feljelentést tettem az ügyész segítségére, de a feljelentésem ad acta tették, mert a vizsgálatot folytató ügyész arra a megállapításra jutott, hogy az ügyvéddel elszámolási viszonyban vagyok és így vétség nem forog fenn. Ezután közvetlenül a törvényszékhez nyújtottam be feljelentésemet. Kérem az ügyvédem megbüntetését.

A törvényszék miután megállapította, hogy a feljelentett ügyvéd fegyvergyakorlaton van és így nem tehetett eleget a bírósági idézésnek, a tárgya-

last folyó évi december hónap 8-ra halasztotta.

Atzél Lidia bárónő mosolyogva vette tudomásul a törvényszék határozatát. Bizonyára arra gondolt, hogy a következő tárgyalás egy újabb élmény lesz a fogházcella egyhangú életében. (bys.)

A kormány szigorú intézkedésekkel teszi lehetetlenné az áruüzérkedést

(BUCURESTI.) (Rador.) Tegnap a nemzetgazdasági minisztériumban Mistr államtitkár elnökletével ülést tartott az áruüzersora megfékezésére alakult bizottság. Az értekezleten leszögezték azokat a módokat, hogyan kell a jövőben az áruüzérkedést megállapító kihágási jegyzőkönyvet felvenni, hogy a bírságok azokat ne semmisítsék meg. Az államtitkár hangsúlyozta, hogy a kormánynak nem szándéka a kiskereskedők tevékenységét lehetetlenné tenni a 30—50.000 lejes bírságokkal, de nem tűri az illetéktelen és jogosulatlan haszonrészesedést. A kormány a legszigorúbb ellenőrzést fogja bevezetni, úgy a gyáraknál, mint a behozatallal foglalkozó vállalatoknál és rövidesen szabályozni fogja az ételolaj árát is. Azok ellen viszont, akik az árut elrejtik és ezzel áruhiányt igyekeznek előidézni, drasztikus megtorló intézkedéseket fognak foganatosítani.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelzés és címnélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózzott jelzésű leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelenésre csak délelőtti 10 óráig veszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS külföldi mód-szerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászsalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteket, készfűzőket, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi hátmögött. (2678)

SCHIMBÁSLOVAK Háraknál kaphatók. Str. Băii Someseni, Telefon: 36-23. (2935)

EKSZERT, ezüstöt, szőnyeget, márkás képeket készpénz ellenében vásárolok. Wallerstein, Str. Clemenceau 7. Telefon: 33-14. (6668)

TIMÁROK! 1 kompresszor légtartánnyal viz és olajszűrővel, fessmérővel, spricciszólyval, valamint 1 quadratizáló kézigép, „Strager System” olcsón eladó. Str. Pietrăroasa 12-a. (7079)

RÉGI olajfestményeket vásárolok. Simger Ferdinand, Satu-Mare, Str. Lucaci 8. (2947)

SZILSZKIN női bunda, 1 kis 8-9 éves leányka fehér szilbunda eladó. Calea Regele Ferdinand 30. hölgyfodrászat. (6731)

TEHÉNTÉJ nagyobb mennyiségben is kapható házhoz szállítva 6 lejért. Str. Episcop Ivan 78. (7185)

OICSO TŰZIFA-PERIS

eladja Státus erdőben termelt prima száraz hasábos fát. Egy öl 980 lej. Ugyanez 1000 krg. végva 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (6857)

SÜRGÖSEN eladó Singer női karikahajós varrógép, teljesen új. Balogh Géza, Câmpia Turzii. (2959)

600 LEJÉRT eladó mély gyermekkosci Stefan cel Mare 23. Úgyesség épületében. mechanikusnál. (7124)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR”-ban vásárolhat.

Calea Regele Ferd. No. 13. Az udvarban.

TÖRZSKÖNYVEZETT angora fajnyulak eladók olcsó árért. Cluj, Szent Ferenc-nendi kolostor. (2953)

ÚJ férfi télikabát eladó. Str. I. Maniu 29. földsz. 2. (7198)

ELADÓ egy nagyom jókarban lévő télikabát, valódi perzsa gallér, nutriele béllel és egy sportkabát feles. vatelin és teveszőr béllel. Megtekinthető Maniula ház- és fűszerkereskedésében, P. Viteazul 39. (7196)

JÓKARBAN lévő összecukorható vas-sodronnyal eladó. Str. Romei 35. (7199)

VIVÓKABÁT, alig használt eladó. Weimer, Str. Reg. Maria 32. (7203)

SPORTKOCI, jókarban lévő eladó. Weimer, Str. Goldis 8. (7204)

HASZNÁLT zseb- és karórát és aranyat legmagasabb árrban veszünk. Goldmann, P. M. Viteazul 13. (7205)

ÚJ Dán kályha eladó. Str. Traian 1. (7202)

ELADÓK juttányosan vakond bunda, öngyörű stórok, zománcozott edények. al. Reg. Ferdinand 80. (7215)

INGATLAN

ÖRÖKSÖNÉS miatt olcsón eladó egy udvarban két ház. Str. Mico 35-37. Ügy-
kök kizárva. (7083)

KÖZPONTBAN, legszebb utcában csat-ház 700.000 lejért eladó. Str. T. Vla-nirescu 16-b. (7076)

ÁLLÁST KERES

PAPLANT varrok, házhoz is megyek. rosanné, Str. Muncitorilor 60. (7181)

Paprikás csirke

Szánthó Armand, Szécsén Mihály és Fényes Szabolcs
zenés bohózata!

SZEREPLŐK:

Forgács Frigyes vezérigazgató	—	Csóka József
Helén, a felesége	—	Krémer Mancsi
Valéria, az anyósa	—	Rajnai Elli
Gusztáv, tinasa	—	Csengeri Aladár
Julius, szobaleány	—	Sándor Stefi
Misztler Kenedi	—	Gróf László
Lilliam, a leánya	—	Báza Éva
Kovács professzor	—	Szendrey Mihály

Rendező: Gróf László

Vezényel: Szabó Jca

A slágereket a színpadon Szabó Jca és Kőszegi Margit éneklék
Szellemes, csipős, mulatságos!

FÜSZER és vegyesáruszakban kép-zett segéd állást változtatni kíván. „Ki-tartó” jellegre a kiadóba. (2960)

APOLÓNÓ bármilyen beteg mellé ajánljuk helyben, vagy vidékre. Rozen-feld Zsigánál, Regina ápolónő, Cal. Tra-ian 13. (7194)

ÁLLÁST KAPHAT

KERESEK egy hölgyfodrász hölgyet, ki vizzel, vassal perfekt dolgozik és egy fia-tal, jómegjelenésű, jómunkás férfi fod-rászt. Fizetés megegyezés szerint. Bányay Iosif frizier Baia-Mare. (2944)

KIFUTÓFIUT keres Ghirisan, Str. Nic-longa 6. (7146)

TANULÓFIUT fizetéssel felvesz („Unio” kelmefestő, vegytisztító gyár, Str. Bucovina 32. (7135)

BORBÉLYTANULÓ felvétetik. Krá-mer, Cal. Reg. Ferdinand 108. (7137)

PERFEKT ápolónőt felvesztünk. Cím a kiadóban. (2949)

CUKORKÁBAN jártas, megbízható, jó-megjelenésű kiszolgálóleány félnapra fel-vétetik Lya cukorkakészletbe. (7184)

PERZSABOGOZÓ leányokat, gyors munkásokat azonnalra felveszek. Str. Grădiniilor 14. (7183)

AZONNALI alkalmazásra keresünk fiatal fiút, egyetemi hallgatót, vagy ér-telmes munkást tejüzemben felülvizsgál-ni. „Lapte” tejszövetkezet, Cal. Reg. Fer-dinand 72. (7200)

KERESKEDŐSEGÉDET azonnalra fel-vesz Czinczár fűszerüzlet, Str. Cipariu 24. (7201)

TANULÓFIU, vagy leány táskakészítés-hez felvétetik. Weimer, Str. Reg. Maria 32. (7202)

NÉMET kisasszonyt délutánra kere-sünk. Str. Marzescu 15. Szamarian. (7214)

FÉRFISZABÓK! Naponta 100-150 lej-t kereshetnek saját géppel rendelkező nagymunkások férfikonfekció mellett. Str. Dragatina 26. em. (7212)

KIFUTÓFIUT felveszek. Eliás, Strada Masaryk 1. (7213)

BEJÁRÓNÓT és kiszolgálónót felve-szek. Restauránt, Str. Saguna 4. (7211)

TAKARITÓNÓT azonnalra felvesz Nagymé, Cal. Reg. Ferdinand 10. (7208)

KÜLÖNFÉLÉK

ÉRTESITEM kedves vevőmet, hogy bőriztetem teljes készletét átadtam

CENAN TEODOR cipészmeister urnak fel-dolgozva végezt, mely áru a helyszínen feldolgozva minimális munkabér hozzá-adásával továbbra is előnyösen fogja szol-gálni vevőim cipészükségletének kielé-gítését. Tisztelettel: **HOLLANDUS SA-MUEL.** (2963)

BIZTOS PÉNZMEGTAKARITÁS

Ha szövet, vászon, damaszt, dftin, de-jalin és más textil áru szükségletét nálam szerzi be. Cal. Reg. Ferdinand 78., udvarban. Apart. 2.

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Gólyával szemben. (2756)

IZLETES háziokost abona, ebéd, va-csora 700 lej, menü 3 fogás 18 lej, Str. Kogălniceanu 8., földszint a. 7. Ugyanott nagyobb káposztáshordók eladók. (2962)

KIADÓ LAKÁS

IPARÜZEMNEK alkalmas emeleti he-lyiség kiadó. Str. Catedralei 15. (7090)

Mozgalmas nap a rendőrségen

(CLUJ—KOLOZSVAR.) Sorozatos lopások ügyében folytat nyomozást a kolozsvári rendőrség büntügyi osztálya. Tegnap délután a büntügyi nyomozók letartóztatták M. V. Gheoranta-ucca 2. szám alatt lakó 15 éves besurranó tolvajt, aki dr. Lupan kolozsvári orvos gépkocsijáról — amely néhány percig a Iorga-uccában vesztegelt — elloptott több nagyértékű gépkatrészt. A kis-koru tolvaj eddig számos alkalmi lopást ismert be kihallgatása során.

Tegnap estefelé Sz. Z. Marecha! Foch-uton lakó 15 éves rosszutra tért borbélyinast őrizetbe vették, aki a Baritiu-uccában két lakásba hatolt be álkulccsal, ahonnan a házbéliek tá-vollétében körülbelül 18.000 lej értékű ruhaneműt vitt el. A fiatalkoru bűnös bűnlajstromának összeállításá folya-matban van, mert a rendőrség bűn-ügyi osztályának az a feltevése, hogy ezen a két lopáson kívül még egyéb lopások is terhelik lelkiismeretét.

Jonascu Emil, a nagyváradi itélő-tábla bírója, aki jelenleg Kolozsváron a katonai törvényszéken, mint had-bíró-kapitány teljesít szolgálatot, be-jelentette a központi rendőrségen, hogy tegnap délután távollétében is-meretlen tettesek betörték a Gherescu-ucca 8. szám alatti lakásába, ahonnan 14.000 lej értékű ruhaneműt és egyéb tárgyakat vittek el. Az ügyben meg-indult a nyomozás.

A II. kerületi rendőrségen szolgál-tot teljesítő Tarcea közrendőr tegnap este letartóztatta Török Erzsé maros-megyei Beu községbeli 21 éves cseléd-leányt, aki 1500 lejért lopott el Sepszi Rózi a Basarabia-ucca 6. szám alatt lakó barátnőjétől. Az elloptott összeget 300 lej hiányával az alkalmi tolvaj-nél megtalálták. Az ügyben a kihall-gatások folyamatban vannak.

Goga Alexa, a közeli Diós község-beli szolgaleány ittas állapotban mára virradólag közbotrányt rögtönzött a Regele Ferdinand 26. szám alatti Vo-nica-féle bodegában. Amikor a bode-gás kérésére Baraian közrendőr — aki a közelben teljesített szolgálatot — a garázdálkodó fiatalleányt rendreuta-sította, a részeg férfi a hatósági em-berral szembeszállt és tetlelesen bán-talmazta. A magáról súlyosan megfe-ledkezett vidéki fiatalleányt előállí-tották a kihallgatása befejezése után átadják a katonai törvényszéknek.

Bakai Mihály G. Tamás-ucca 32. sz. alatt lakó sofőr ma reggel megjelent a központi rendőrségen és bejelentette, hogy a 490. Cluj rendszámú autótaxi-val Torda felől jött. A Feleki-hegy tetején beléjeitközött egy ismeretlen rendszámú luxusgépkocsi, amely nag-sebességgel Torda felé rohant. Bakai sofőr elpanaszolta, hogy az összeitkő-zés következtében a taxija súlyosan megrongálódott. A rendőrség az isme-retlen gépkocsi és sofőr személyazo-nosságának megállapítására a tordai rendőrség útján megindította a nyo-mozást.

Tegnap reggelre virradólag a ko-lozsvári rendőrség széleskörű és tüze-tes razziát tartott. Ennek során szá-mos gyanús személyt állítottak elő, de utólagos igazolás folytán csak három személyt tartottak vissza. És pedig két fiatalleányt, akiket sorozatos lopások-kal gyanúsítanak és már meg is kez-dődött a kihallgatásuk, valamint egy könnyelmű erkölcsű nőt, akit az er-kölcsrendészeti ügyosztálynak adtak át további eljárás végett.

— Kis hírek a nagyvilágból. Az abessziniai katonai misszió egyik legnagyobb elismerést érdemlő munká-ja, hogy Addis Abeában felépítették a katolikus templomot. — Az amerikai Catholic Hospital Association (Katoli-kus Kórházegyesület) ez évi huszonne-gyedik kongresszusán Milwaukeeben 2000 orvos, ápoló és kórházlelkész vett részt. — Jugoszlávia legújabb nép-számlálási adataiból kitéjük, hogy az ország 17 millió lakosa közül 5.266.000 (37 százalék) katolikus.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Élni akarok (Judith).

Az évad egyik legtekélyesebb film-alkotása. Fősz.: Bette Davis és Georg Brent. Műsoron kívül a legújabb FOX hirdad.

ROYAL MOZGÓ: Ma rendkívüli film-esemény. Egyed Zoltán és Székely János nagysikerű színművének film-változata: Sziniiskola. Fősz.: Luise Rainer, Paulette Goddard és Allan Marchal. Számozott helyek. Telefon: 37-05. Előtte a legújabb METRO hir-adó.

URANIA MOZGÓ: Rendkívüli kettős műsor. I. A sivatag réme. Kalandor-film. Fősz.: Gene Autry, Smiley Bur-nette. — II. Kődös utak. Dráma, fősz. Michael Morgan, Jean Gabin. — Műsoron kívül a legújabb hangos Fox hirdad.

CAPITOL MOZGÓ: Premierfilm: Az ifjuság diadala. A 11 szovjetkőztársá-ság sportéletének felvonulása és verse nye. A film eőtt: Az U. R. S. S. had seregének táncai, dalai és a legújabb Paramount világhíradó, a legaktuáli-sabb világeseményekkel.

RIO MOZGÓ: 3, 6, 9-kor: I. A lázadó fogoly. Fősz.: Victor Mc. Laglen, Pe-ter Lorre. II. Alaszka a fehér démon. Fősz.: Dorothy Lamour, George Raft.

Hírek

NAPTÁR. 1939. November 7. Kedd.
Róm. kat.: Engelbert. Prot.: Rezső.
Ort.: S-tii 33 Mart. din Milet. Izr.:
25 Marchesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévire 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lei.

JÓESTÉT!

PROBLÉMA

A fiatal orvos (szakkönyvet nézeget, amely arról szól, hogy kell életbentartani a páciens, míg az első orvos előkerül.

— Oh, — sóhajt fel aztán keserűen — nekem olyan szakmunkára lenne szükségem, amely az orvost tájékoztatná, hogyan tartsa életben magát addig, amíg az első páciens előkerül?

REJTÉLY

— Hány éves vagy kis (fiu)?
— Nem tudom. A mama huszonhat éves volt, amikor születtem és ma már csak huszonnégy.

— ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. A mai napon a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna Unirii-tér, Hveea Mihai Viteazul-tér, Victoria Regele Ferdinand-ut, Sotropa Emil Stefan cel Mare-tér.

— Dr. Weinstein Gyula orr, fül, gége szakorvos rendelését folytatja Cal. Reg. Ferdinand 34. sz. Telefon: 34-93.

— Dr. Salamon Miklós belgyógyász rendelőjét Cal. Regele Ferdinand 18. szám alól a Str. Gen. Neculcea 6. sz. alá helyezte át. Rendel: 3—5-ig. Röntgen. Rövidhullámú kezelés.

— A világ legfurcsább klubja. Amerikában, a Nebraska állambeli Omahában működik a világ legfurcsább klubja. 373 tagja van, mind nő. A legtöbb nagyon csinos, akad közöttük néhány feltűnően szép is — de egyiknek sem teljesen ép mindkét szeme. Sokan félszeműek s a többinek is kisebb-nagyobb szemhibája van. A klubot Nefertiti-klubnak nevezik, Nefertiti egyiptomi királynőről, akinek szobra az egyiptomi művészet leghíresebb fennmaradt alkotásai közé tartozik. Nefertiti korának egyik legszebb asszonya volt, de félszeműre vak s ez szobrán is tisztán látható. Ennek ellenére olyan vonzó tudott lenni, hogy a történelmi feljegyzések szerint minden férfi, aki meglátta, rögtön szerelmes lett belé. A Nefertiti-klubot nemrég alapította egy gazdag nebraskai üzletember harminceves felesége. A klub célja, hogy tagjainak visszaadja az önbizalmukat, folyton Nefertiti királyné példáját tárva eléjük.

— ÉRTESÍTÉS! Keppl István műépítész tervezői irodáját áthelyezte Strada Neagră 3 szám alá. Bejárat Strada Victor Babes 27. szám mellett. Telefon: 24-88.

Bőrkabátot

méret után készít, javít és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS. Mindazoknak, akik szeretett drága jó anyánk elhunytá alkalmából temetésén megjelentek, részvételükkel felkértek és ezzel nagy veszteségünk felett érzett mély fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, ezután mondunk hálás köszönetet. Danziger-testvérek.

— Pálinkafőzők figyelmébe. A Szaniszló-cég pálinkafőző üstjét a Békásban állította fel, ahol még 10 napig tart a főzés. Azután a Donát-ut végén, az autóbussz végállomásán állítja fel kazánját. Jelentkezéseket elfogad telefonon vagy személyesen. Cluj-Kolozsvár, Piața Stefan cel Mare 17—18. sz. Telefon: 13-24.

Három embert összeszurkált az elmeháborodott férfi

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megdöbbentő vérengzés ügyében folytatótt le vizsgálatot a II. kerületi rendőrség. Gál Károly Petruspan-uca 3. szám alatt lakó 28 éves férfi ihartelen megzavarodott és egy nagy fejszével kiment a közeli Békásba, ahol három férfit halállal fenyegetett meg. Több, a mezőn dolgozó férfi gyűlt össze, hogy az elmebeteg férfit ártalmatlanná tegyék. Eközben azonban az atléta erejét, hatalmas férfi — miután a körülötte összegyűlt emberek kicsavarták kezéből a fejszét

kést rántott elő és azzal Szabó Jánost, Miklósi Jenőt és annak Béla nevű 19 éves öccsét — mezei munkásokat — súlyosan megszurta.

A megrémült szomszédok egyike telefo-

non értesítette a II. kerületi rendőrséget, ahonnan több közrendőr szállott ki a vérengzés színhelyére. Nagy küzdelemmel sikerült az elmebeteg férfit megfűkezni és összekötözve beszállították a kerületi rendőrségre, ahol megkezdtek a kihallgatásokat. Ennek során kiderült, hogy a szerencsétlen férfi

néhány héttel ezelőtt jött haza a máramaroszi elmeegógyintézetből, miután szülei biztosítékot vállaltak, hogy felügyelet alatt tartják.

A rendőrség a vizsgálat befejezése után a szerencsétlen elmebetegét — miután az ügyesség dönteni fog — valamelyik elmeegógyintézetbe fogja szállítani. A sebesülteket súlyos sérüléseikkel beszállították a kórházba.

— JÓ VÁSÁR? Párisból jelentik: „Ma jó vásárt csináltam” — mondta a 28 éves Hubert Stern szokott kávéháza asztalánál, azzal elővett a zsebéből egy revolvert. A pisztoly tényleg nagyon olcsó volt és Hubert Stern barátai bámultak is a jó vásáron. Ebben a pillanatban elsült a revolver Hubert Stern kezében s a szomszéd asztalánál egy 23 éves asszony, Renée Forge holtan fordult le székéről. Sternt letartóztatták és emberölés vádjára került bírál elé. Most fog csak kiderülni, vajon tényleg olyan jó vásárt csinált-e a revolverrel?

„IMIG”
zománcozott
és fekete főzőkémence kapható
L. Diamantstein
vasúlet, Cal. Reg. Ferdinand 24.

— Lasszóval fogják a cápát a kameruniak. A guineei öbölben rendkívül sok a cápa. Mióta egy szigeten megalkult és megépült egy gár, amely különösen halmájolaját termel, a ben-szülöttek tömegével irtják a cápákat, mert köztudomású, hogy a cápa rendkívül terjedelmes mája igen értékes gyógyszer bizonyos betegségek ellen. A kameruni halászok a cápavadászás egész új módját találták fel. Hosszu, puha kötelekkel közelítik meg a beshiákat s mikor ezek a víz színén uszó csálékek után kapnak, a hurkot rájuk dobják. A kapálódzó állatot ezután szigonnyal végzik ki. Soha annyi cápát nem sikerült kihozni az öböl vizéből, mint ennek az évnek első felében.

— Az „Ellenőr”, Tóth Sándor országosan olvasott lapjának új számát Sárkány Gábornak, a Kisebbségi Ujságíró egyesület országos elnökének írása nyitja meg, melyet az „Ellenőr” negyedszázados jubileuma alkalmából irt. Mint köztudomású, az „Ellenőr” ebből az alkalomból egy díszes jubileumi számot ad ki, amelynek megjelenése a gazdasági viszonyok miatt eltoltódott rövid időre, de munkálatai foly-nak. Az „Ellenőr” új száma ezúttal is nívós, változatos, a komoly cikkek mellett érdekes riportokat és más közleményeket talál az olvasó.

— Jegyzetői tanfolyam a Rapid autóbustársaságnál. A kolozsvári Rapid autóbustársaság új tanfolyamot rendez a jegyzetők részére. Azok a román nyelvet tudó pályázók, akik ilyen állást elnyerni óhajtának, jelentkezzenek az autóbustársaság Calea Regele Carol II. 119. szám alatt levő irodájában.

— Erdélyi szerzők a budapesti rádióban. A budapesti rádió e heti műsorában két erdélyi szerző, író és újságíró is szerepel. November 8-án, szerdán este, romániai időszámítás szerint 7 óra 45 perckor Zágoni Dezsőnek, a Kolozsvárról elszármazott és Budapesz tragikus hirtelenséggel elhunyt kiváló újságírónak és írónak egyik posthumus írását olvassák fel. „Erdélyi újságírók a címe a felolvasásnak, amelyet Zágoni Dezső állított össze a nevesebb és közismertebb erdélyi újságírókról, akikről nemcsak jellemképet ad, hanem ismerteti azt a közéleti munkásságukat is, amelyet a romániai magyar népközösség javára kifejtettek. Az érdekes, színes helyzetképet az elhunyt özvegye Pajor Anna Mária, aki maga is kiváló újságíró és jelenleg a „Magyarország” című lap beíró munkatársa, fogja felolvasni. — A másik erdélyi szerző, aki a budapesti rádió e heti műsorán szerepel, Nyíró József, a kiváló erdélyi székesíró és újságíró, akinek „Julia szép leány” c. munkáját Ottó Ferenc zenésítette meg és Nyíró Józseffel közösen két felvonásos, öt képből álló operát irt belőle. A „Julia szép leány”-t november 10-én, pénteken este, romániai időszámítás szerint fél 8 órakor közvetíti a magyar királyi Operaházból a budapesti rádió.

VÉRTES LILLY
angol és francia női divatszalonját át-helyezte
Sora-palotába

— Palackozzák a szent vizet. Mek-kából jelentik: Igazhitűek zarándok-csapatai évszázadokon keresztül szállították messi vidékekre a mekkai szent forrás vizét börtömlőkben és cserépedényekben, melynek csodahatása fokozottabb biztosítására — úgy lát-szik — most már egészségügyi szempontokat is figyelembe kell venni. A Zem-Zem forrás vizének palackozását rendelte el Hedzsasz kormánya, amely teljesen modern eljárással történik. A mohamedán világ szent városában hatalmas üzemet rendeztek be fertőtlenítő, töltő és csomagolóosztályokkal és most már a mekkai csodaforrás vizét, mint sokfajta ásványvizet, márkázott palackokban kerül kereskedelmi forgalomba.

— Kocsi és lovak maradványai egy etruszk sírboltban. Rómából jelenetik: Az északolaszországi Róvigóban már hosszabb idő óta ásatások folynak s azok során több érdekessé etruszk-lelet került elő. Leugtóbb egy hatalmas etruszk sírboltra bukkantak és igen értékes ékszereket találtak benne. A sírbolt mellett egy etruszk kocsi maradványai kerültek elő, amelyet nyilván gazdájával együtt temettek el. A kocsi elé fogva meglelték a két ló maradványait is.

Mártonffy

SZÜCSNÉL
REG. MARIA 10.

Gör. kat. (v. Minorita) templom mellett.

Szörmeárut

legmegbízhatóbban és legolcsóbban vásárolhat. Javításokat, alakitásokat pontosan és gyorsan eszközölünk.

Tataru dr. királyi hely-tartónak tett jelentési szilágymegyei körjáró!
Gherman dr. közigazgatási vezérfelügyelő

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tataru Coriolan dr., Szamostartomány királyi helytartójának megbízásából Gherman Joe dr. közigazgatási vezérfelügyelő többnapos ellenőrző körutra utazott ki Szilágymegyébe, ahol a nagykárolyi, tasnádi, krasznamihályfalvai, szilágysomlyói, zilahi, szilágycsehi, zsiói és krasznai járások nagyközségeinek, majd Nagykároly, Szilágysomlyó, és Zilah városoknak közigazgatási ügymenetét vizsgálta felül.

Gherman dr. közigazgatási vezérfelügyelő ellenőrző körutja során örömmel állapította meg, hogy a városi közigazgatásban és a jegyzőségekben eredményes és jóirányú munka folyik és ez a tevékenység mindenben megfelel a központi szervektől nyert utasításoknak s a közhasznú munkálatok terén örömdetes javulás mutatkozik: artézi kutak ásása, gyalogjárók kiépítése, utak javítása, templomok és iskolák renoválása szerepel a munkatervben, melynek keresztülvitele gyors ütemben folyik.

SZURKÉS-ZÖLDES AUTÓTAXI sofőrjénél (kis fekete bajusz) maradt egy piros köves, 10 kis gyémántköves aranygyűrű. **KEREM** a sofőrt, hogy a gyűrűt 1000 lei **JUTALOM** ellenében adja le a kiadótálatba, vagy „MEGTALÁLTAM” jellegűre írjon és abban tudassa címét velem.

Anibal Teodorescu elnök nyilatkozik az Ilfovi Ügyvédi Kamara irángeveiről

(BUCURESTI.) (Rador.) Anibal Teodorescu professzor nyilatkozatot adott azokról az irángevekről, amelyek mellett az ilfovi ügyvédi kamara ujjonnan kinevezett időközi bizottságát vezetni kívánja.

Az ügyvédi kamarák megszervezéséről szóló törvény elkészítéséig minden törekvésem és az időközi bizottság tagjainak igyekeve is az lesz, hogy ugyanazzal a szorgalommal és becsületességgel vezessük ezt a fontos intézményt, amellyel végleges vezetősege fogja ma irányítani, tehát a hivatás becsületességének mély átérzésével, rendíthetetlen hazaszeretettel, mely — az én véleményem szerint — jellemző tulajdonsága kell legyen ennek a kamarának. Ezek az irányelvek kívül nincsen semmi hátsó gondolatom és semmiféle személyi érdek, vagy szempont érvényesülését nem engedem meg.

— Románia idei borterme 40 százalékkal a tavalyi alatt marad. Bucarestből jelenti a Rador: A romániai szőlő hozama ebben az évben 40 százalékkal lesz kevesebb, mint az elmúlt évben. Erdélyben a szőlő és bortermeles kitűnő minőségű, Besszarábiában minőségileg jó, de mennyiségileg gyenge. Odobest, Dragasani és a Valea Călugăreanu környékének szőlőtermése és borhozama gyenge.

Autóösszeütközés és gázolás

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Két súlyos forgalmi baleset játszódott le a tegnapi nap folyamán a Regele Ferdinand-uton. Délelőtt 10 óra tájban az egyik helybeli szállítótársaság tejeskocsija, amelyet Macskási János kocsis vezetett, az Astoria szálloda előtt elütötte Hegyi Ilonka, a Gruia-uccában lakó 11 éves kisleányt, aki súlyos külső sérüléseket szenvedett és ezenkívül ballábát is eltörte. A baleset áldozatát a történetesen arrahaladó Rentea és Pálfi detektívek feltették egy gépkocsira és beszállították a mentőállomásra, ahol elsősegélyben részesítették, majd a sebészeti klinikára vitték be. A gázoló kocsist előállították. A baleset ügyében megindult a vizsgálat.

A másik baleset délután háromnegyed 5 órakor történt ugyancsak a Regele Ferdinand-uton, a Rudeanu-ucca sarkán. A 642. Cluj rendszámú személyszállító gépkocsi, amely Kolozsvár és Szilágysomlyó között bonyolult le személyszállítást és amelyet Kiss György sofför vezetett, vidékről jövet a Rudeanu-ucca sarkán összeütközött a vasutállomás felé szabályozott haladó autóbusszal, amelyet Huszár Sándor vezetett. Mindkét jármű zsúfolásig tele volt személyekkel, de szerencsére — bár az összeütközés teljes sebességgel történt — az utasoknak komolyabb bajuk nem történt. A gépkocsi azonban súlyosan megrongálódott. A gépkocsi-összeütközés ügyében a IV. kerületi rendőrség megindította az eljárást.

— Nem azonos. Lapunk egyik legutóbbi számában megírtuk, hogy a Baritiu-uccában szolgálatot teljesítő rendőr előállította Szabó Zoltán kolozsvári férfit, aki a Baritiu-ucca 8. szám alatt levő Moldovan-féle vendéglő udvaráról 5000 lej értékű különböző háztartási cikkeket akart ellopni. Hírünkkel kapcsolatosan Szabó Zoltán mészáros, aki Kolozsváron az Eftimiu Murgu 5. szám alatt lakik és aki a kolozsvári közbiztonsági bizottságban, annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy nem azonos a Baritiu-uccában tettenért egyénnel és hogy a rendőrség ő ellene semmiféle eljárást nem indított és nem folytat.

— Ajtai József lett a nyugalmibavonult Útő Lajos unit. igazgató-tanító utóda. Tegnap délelőtt a kolozsvári unitárius templomban meleg ünnepség keretében búcsúztatták el a több évtizedes szorgalmas munkásság után nyugalmibavonult Útő Lajos unitárius elemi iskolai igazgató-tanítót és énekvezetőt, s iktatták be az utódjául megválasztott Ajtai József székelyszentmihályi énekvezető-tanítót. A vasárnapi beszédet Ürmösi Károly nyugalmazott esperes mondotta, aki prédikációjában az alapítványozókról és az egyház adományozóiról emlékeztetett meg, továbbá Útő Lajos hosszú fáradhatatlan munkásságát méltatta. Pálffy László egyházigazgató beszéde után Útő Lajos rövid beszédében búcsúzott el. Ajtai József új igazgató-tanító és énekvezető szavaival zárult a templomi ünnepség. Este az unitárius kollégium konviktusában társasvacsora volt, amelyen több pohárköszöntő hangzott el.

— A kolozsvári nyugati szertartású izr. hitközség kulturszakosztálya sorozatos előadások megtartását határozta el. A kultúrelőadásokat minden hétfőn este fél 9 órakor tartják meg a hitközség új tanácstermében (Cal. Reg. Ferdinand 54. sz. a.) és látogatásuk teljesen díjtalan. Az első megnyitó előadás november hó 6-án, hétfőn este lesz dr. Weinberger Mózes főrabbi „A biblia hatása az emberi élet fejlődésében” címen tart előadást, amelyre a hittestvéreket és érdeklődőket lapunk útján is meghívja a hitközség kulturbizottsága.

Dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszter:

„Két elszigetelt nép vagyunk a hatalmas szláv és német tömegek között!”

(ARAD.) (Rador.) Ünnepléses keretek között szentelték fel tegnap a renovált püspöki székesegyházat. Az ünnepségen megjelent Zigre vallás- és művészeti miniszter, Dragomir Silviu népkisebbségi miniszter, Popoviciu püspök, Gheorgescu tábornok, a frontgárda parancsnoka és Andrei Magliu püspök, valamint Arad város társadalmi és katonai előkelőségeinek nagy csoportja Andrei Magliu püspök rámutatott beszédében a templomok történelmi jelentőségére. Utána Zigre miniszter tartott beszédet, amelyben az egyház szerepét emelte ki a román nép történelmében, beszédét az Őfelsége körüli összefogásra való felhívással fejezte be. Zigre miniszter után Dragomir Silviu kisebbségi miniszter tartott hosszabb beszédet, amelyet szintén az egyház szerepére való rámutatással kezdett meg, majd így folytatta:

— A történelmi sors, a román nép mellé kisebb-nagyobb magyar és német, valamint szerb tömegeket helyezett el, amelyeknek nemzeti igényei jogos és logikus teljesítésére a sors megfordította a szerepeket. A románok most államalkotó tényezők itt Aradon és ők igyekeznek megállapítani kisebbségeikkel az együttműködés alapelveit. Mi annak idején felajánlottuk az összes biztosítókat másnyelvű polgártársainkkal való békés együttélésünk teljes biztosítására, ezek azonban nem találtak teljes megértésre — csak a németek vezetőinél. A magyar etnikai csoport, amelynek

vezetője most itt van közöttünk, mint olyan, aki ugyanabban az arcvonalban van velünk — hosszú ideig távolartotta magát a mozgalom kereteitől. Mi nagyon jól megértjük azt az érzelmi skálát, amelyen át kellett mennie egy nemzedéknek, amely kénytelen volt átengedni egy kizárólagos uralkodási helyzetet és helyt adni olyan tényezőnek, amely habár számosabb volt, mégis alsóbbrendű helyzetben állott. Mégis ez a tény most befejezést nyert és a határok, amelyeket készek vagyunk bármely pillanatban újból megszentelni vérünkkel, olyan valóságot teremtettek, amivel meg kell békülniök a mostani és a jövőbeni nemzedéknek.

— Két olyan elszigetelt nép vagyunk, amelyeket a Duna széles völgyében és a Kárpátok menedéke mögött helyezett el a sors, hatalmas szláv és német tömegek közé. Fennmaradásunk titkát abban a tényben kell keresni, hogy mindkét nép egységes tömböt alkotott, amelynek nyulványai nyugaton és keleten védik és kiégyesztik egymást.

Dragomir Silviu kisebbségi miniszter rendkívül nagy hatást keltett beszédét összefogásra, összetartásra és megértésre való felhívással fejezte be.

A magyar csoport nevében dr. Parecz Béla, a német csoport nevében Johan Kretil köszönték meg a miniszter megértő és a román állam keretén belül élő népek összefogására felhívó szavát.

Ünnepélyesen felszentelték az új kolozsvári görögkeleti teológiát Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter beszéde a tanárok és tanulók hivatásáról

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tegnap délelőtt ünnepélyes keretek között, Andrei Petre nemzetnevelésügyi, Pop Traian leltárügyi miniszter, az egyházi, katonai és polgári előkelőségek jelenlétében történt meg az új görög keleti teológia épületének felszentelése és a Felsőtanítóképző megnyitása. Petre Andrei nemzetnevelésügyi, Pop Traian leltárügyi miniszter és Vaida-Voevod Sándor királyi tanácsos tegnap reggel 7 óra 20 perckor érkezett Kolozsvárra. Az állomáson az egyházak és a hatóságok vezetői fogadták: dr. Tataru Coricéan királyi helytartó, Colan görög keleti, Hossu görög katolikus püspök, Florescu Gh., az I. hadtest parancsnoka, dr. Hodor Victor Szamostartomány vezértitkára, Manolescu ezredes, prefektus, dr. Bornemisa Sebastian polgármester, Stefanescu Goanga egyetemi rektor, dr. Horvat Iosif rendőrkezes és mások.

Reggel 9 órakor kezdődött meg a Cuza Voda-téri püspökség palotájában az új görög keleti teológia felavatása. Az egyházi szertartás után Colan püspök nagyszabású beszédet tartott, amelyben annak a kulturális és nemzeti szerepnek a fontosságára mutatott rá, amelyet az új görög keleti teológia az ország nyugati határának közelében tölt be. Dr. Munteanu Silviu teológiai rektor köszönetet mondott II. Károly király Őfelségének és a kormányának azért a támogatásért, amely lehetővé tette az új teológia felépítését.

Ezután Andrei Petre nemzetnevelésügyi miniszter nagyhatású beszédében fejtette ki, hogy

a papi ruha nem jelentheti azt, hogy a papság csak az egyházi szertartásoknak és teendőiknek éljen.

Ellenkezőleg. A hivek között kell munkálkodnia az embereknek szertartásban való egyesülésén és a nemzeti összefogáson.

A miniszterek és az egybegyűlt előkelőségek azután megtekintették a teológia új palotáját és a püspökségi muzeumot.

A FELSŐ TANÁRKÉPZŐ ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSA

Déli 12 órakor az Egyetem Tanárképző Intézetében ünnepélyesen nyitották meg a Felső Tanárképző Iskola új tanévét. Az iskola igazgatója, D. D. Rosca egyetemi tanár. Dr. Hatieganu Iuliu egyetemi orvostanár ismertette azokat a kísérleteket, amelyek a tanrendszer újjászervezése érdekében történtek. A múlt század második felében már megkísérelték a román elemi, közép- és felsőiskolai tanrendszer átszervezését, amely azonban nem járt eredménnyel. Az 1896. évben francia mintára felállították a felső tanárképzőt, de ez sem hozta meg a kívánt eredményeket. Az 1938. év májusában ez a kérdés a Calinescu-féle törvénnyel teljes és minden szempontból kielégítő megoldást nyert. Ezzel

megtörtént úgy az elemi, mint a közép- és felsőiskolai tanrendszer újjászervezése és felállították a Felső Tanárképzőt is.

A Felső Tanárképző Intézetnek az a célja, hogy tudományosan, jólképzett tanárokat neveljen. De ennél még fontosabb a lelki felkészültség.

Mert a jövő tanára nem könyvből tanul, hanem a tanulói körében élve, megismeri azok lelki világát és életüket a kellő és helyes irányba irányítja.

A jövőben nem lehet éles különbség tanár és tanuló között. Ezután Hatieganu professzor bejelentet-

te, hogy a Felső Tanárképzőbe 51 jelöltet vettek fel, akik közül 41 román, 7 magyar, 2 német és 1 zsidó.

Andrei Petre nemzetnevelésügyi miniszter beszédében a tanárok fontos szerepére mutatott rá. A tanárnak az a kötelessége — mondotta — hogy a tanulói között éljen. Ezután a diákokhoz fordulva, így folytatta:

— Le kell számolnotok azzal a gondolattal, hogy köztetek és akár a legöregebbek között szakadék van. A legöregebbeknek, ha bűneik, vagy hibáik is lennének, elsősorban önmaguknak tartoznak felelősséggel és csak azután másoknak, nektek pedig az a kötelességetek, hogy tanuljatok és azzal a lelki közösséggel, amelyben tanáraitokkal éltek, a nemzeti erőt növeljétek.

Délben az Automobil Klubban bankett volt a miniszterek tiszteletére. Délután Andrei nemzetnevelésügyi és Pop Traian leltárügyi miniszter meglátogatták a görög katolikus teológiát, a belgyógyászati és bőrgyógyászati klinikát az egyetem jogi karát, ahol Andrei miniszter több tanárt kihallgatáson fogadott. A Romei-uccai tanítóképző megtekintése után a miniszterek részt vettek az Egyetemek Házában tiszteletükre adott ünnepi teán. A miniszter-vendégek este visszautaztak a fővárosba.

Cáfolják Göring római útját

(BERLIN.) (Dunaposta.) Nemrég olyan hírek terjedtek el a rádió és a világsajtó útján, hogy Göring marsall Rómába látogat. A hírrel kapcsolatban berlini hivatalos körök igen erélyes cáfolatot adtak ki. A római uttal kapcsolatos hírt világáig röpitő angol lap annak idején többek között azt is megírta, hogy Göring utazásának hírére a római német nagykövetség is megerősítette. Erre vonatkozólag a római német nagykövetség azt közli, hogy semmiféle angol lappal nem áll összeköttetésben.

ÁGYUPÁRBAJ A NYUGATI HADSZINTÉREN

(RÓMA.) (Dunaposta.) A Popolo d'Italia tudósítója, aki a nyugati hadszíntéren a német hadsereg egyik táborkaránál tartózkodik, azt közli, hogy a német nehéz tüzérség szombaton éjszaka és vasárnap egész nap pergőtűzzel árasztotta el a francia vonalakat. Az ágyupárbaj még mindig tart, annak kimeneteléről azonban közelebbi híreket mindezekig nem lehet kapni.

A JUGOSZLÁV KERESKEDELMI MINISZTER BUDAPESTEN

(BELGRÁD.) (Dunaposta.) Andrei, Jugoszlávia kereskedelemügyi minisztere Budapestre utazott, hogy a jugoszláv-magyar kereskedelmi és gazdasági tárgyalásokon résztvegyen. Andrei mindig meleg barátságot érzett Magyarországgal és budapesti utazása magyar szempontból jó jelnek vehető.

NYUGALOM PALESZTINÁBAN

(JERUZSÁLEM.) (Dunaposta.) Palesztinában mindenféle rend és nyugalom van. A terrorista kilengések úgyszólván teljesen megszűntek. Zsidók és arabok között lassanként helyreállanak a régi kapcsolatok. A városok közötti társasgépkocsiforgalmat is újra megindították. Jaffa és Telaviv között különösen megélelénkült a forgalom.

Csak egy hold földje van, de lelkében gazdagabb talán, mint a földesurak

„Elfedte már a hegyorma,
Nem látom a csillagot...
Ez idegen éjszakába
Ajton felé ballagok...”

Az uccákon már ködpirhek és buszok szitáltak...

Az emberek fázósan húzták összebb testüket a kabátot, — és amint ez szokás — bizonyára eszükbe jutott, hogy ime, ez évben már a tél is sokkal hamarabb becsomagolt fehér kofferébe ott északon, mint máskor.

Hiába, a bajok nem járnak egyedül... Benn a szerkesztőségben kopogott az írógép. Halász Józsi bátyánk megszokott lendületével mondotta billentyűk alá heti politikai összefoglalását.

Karádi Nagy Lajos az elárvult karosszékekben — Walter Gyula ugyanis katoná — elmaradhatatlan nagytőkegével és soha ki nem alvó cigaretájával valamilyen Rador szövegben méltózt, magam pedig új szemüvegemet próbáltam egy véletlenül kezembe tévedt Max Brand-féle „wildwest” történeten, amely elvitt az időgépben a múltba kicsit. Nem messze, csak odáig, ahol a diák már kezd megismerni a Colt pisztolyt, a Henry karabélyt, az apacs, kádjó, navajo stb. indiánokat és az Egyesült Államok kedvenc elbeszélés hőseit, a tehenészlegényt.

Volt időm, mert külpolitikai rovatomat már betördelték derék nyomdászaink.

Pap Jancsi halottakat kergetett, illetve bocsánatot, érdekes haláleseteket és öngyilkossági híreket hajszolt a rendőrszobájában.

Varga Laci a városházán gondolkodott azon, hogy este vajon hová is lehetne menni, a fiatalok: Mayer Gyuszi, Bereczky Vili és Mátray Bélus, nos, ők szintén a katonai élet alkatelemeit tanulmányozták, ki itt, ki ott...

Igy volt...

Közben megindult a rotációs és megkönnyebültén sóhajtottam fel, mert ez a napi, illetve részemre a nappali munka végét jelentette.

„Király Zsigmond földműves vagyok...”

Ismétlem: Max Brand hőseivel foglalkoztam és pedig eléggé elmerültem, mert annál a jelenetnél tartottam, amikor a „szeplos” Bill és a „fütyös” Dan jobb- és balkezüket revolverekkel berúgták a „Száz pokol”-korcsma petróleummal világított termének ajtaját és megpillantották a „bölény-nyakú” Macket, amint éppen egy 500 dolláros köteget dobott a pokerasztalra...

— Helló Mac! — kiáltotta a „fütyös” Dan — most leszámolunk... — de a választ már nem volt időm elolvasni, mert önkénytelenül felpillantottam.

Karádi Nagy Lajos előtt munkásterületi, rövidzékés, kis bajszkás, földműves ember állott.

— Király Zsigmond vagyok kérem — mondotta, — Sarmaságról, Szilágy-megyéből, ahol földművesség a foglalkozásom.

Szerkesztőnk előtt bizonyos felvilágosítást az a gondolat, hogy vajon mit kereshet itt nálunk Király Zsigmond földműves Sarmaságról? Talán pillanatig azt is hihette, hogy valamilyen cikkel kapcsolatban kér felvilágosítást, arra azonban bizonyos nem gondolhatott, hogy segítyt keres, mert a kurtazekes magyarról kissé félénk mosolya mellett is jókora öntudat sugárzott le, amikor előhúzott belső zsebéből két iv papírost és odaadta neki:

— Versek ezek kérem, amelyeket én írtam.

— Hm.

Először csak ennyit mondott reá a

szerkesztő, azután megkérdezte, mint aki rosszul hallott:

— Ki írta?

— Én — hangzott az öntudatos válasza.

— Ugy?

Józsi bátyánk felnézett, az írógép elhallgatott és mintha a rotációs is halkabban dübörgött volna odakinn. Letettem Max Brandot tehenészeivel együtt és növekedő érdeklődéssel hallgattam a kifejlődött párbeszédet.

Csak egyetlen hold földem van, de van két apróságom

— Elhoztam, tessék megbírálni a verseket...

Karádi Nagy Lajos, aki ide s tova három évtizede tapossa azt a rögs utat, amelyet újságírásnak neveznek, hirtelen papírlapot vett elő és feljegyezte látogatónkról mindazokat, amiket önszántából életéről elmondott:

Király Zsigmondnak hívják, de utána teszik nevének, hogy „az Erzsébeté”, mert van más Király Zsigmond is a községben, Sarmaságon született,

Itten ülök a dombtetőn!

Itten ülök a dombtetőn Felekén.

Nézdgelek körül-körül kereken.

Rég itt ülök, elhagyott a csapatom.

A városra ráborult már az alkony.

Lenne bár mit, s mégsem tudom mit írjak, Gondolatim össze-vissza szárnyalnak.

Párbajra kelt a szívem és az agyam, Mék fog győzni. Vagy mint gránát, mind a kettő szétrobban?

Kigyúlt már egy fényes csillag északon, Épp abban az irányban, hol én lakom — Ottan lakik az én kedves családom,

Székel Asszony

Megérkeztem az Ajtonyi faluvégre, Hol szálljak meg, nincsen ébren már egy lény se?

Majlik uton, jobbra-é? vagy balra térjek? És a kutyák eről arról majd szét téptek.

Mere-menjek, gondolkozok elmélázva, Ez idegen koromötét éjszakába,

És a melett lábaim is fáznak nagyon, Mere-menjek? Hol kapom meg, a csapatom?

És amíg így, egymagamban eltöprengek, A kutyák sem ugattak már, néma csend lett...

Jöjök bé nő! Töltsé nálunk az éjszakát, És majd holnap, fölkeresi a századát.

A barátságos hívó-szóra hogy bementem Egy szép népes székel-család ált előttem, Középen állt a háznak az őrnagyala.

A hat Székely-gyermeknek az édes-anya. Körültünk állt, Fiu, Leány, apróbb s nagyobb,

S a legkisebb a szívemre úgy ráhatott. Felvettem az ölembe és megcsókoltam, Eppen olyan akár az én kicsi Olgám.

És az Anyja mosolyogva nézte, nézte, Mondja kérem magának is van gyermeke?

Hej van bizony! (Felsóhajtok) Néni lelkem,

Nekem is van drága kicsi Két gyermekem.

A kis lányom négy hónapos, mint ez édes, S a kisfiam Ernőcske már három éves.

Nem akarta, hogy eljőjek, sirt, marasztalt, Ne menjél el édes-apám szót fogadok.

Akit a föld tanított meg énekelni Ime a két vers, amelyeket Király Zsigmond írt néhány héttel ezelőtt. Katonakorában írta azokat, olyan órákban, amikor egyedül volt, hazagondolt, vagy meleg szobát adott neki a véletlen. Egyszóval akkor, amikor történt valami, ami a lelkében különösebb gondolatokat termelt.

négy elemít végzett, 42 éves, református vallású, egy hold földje van, de van kis lánya és kis fia, akik felérnek minden vagyonnal. Azon az egyetlen hold földön gazdálkodik és szabad idejében verseket írogat, amelyekből kötetre valója van otthon. Regényen is dolgozik, amelynek „Tiltott szerelem” lesz a címe.

Ezután elbúcsuzott.

Összenéztünk.

Nagy Lajos kis idő múlva hozzám fordult:

— Tivadar — mondotta — légy szíves nézd át és mondj véleményt rólok.

Megvallom, örömmel fogadtam a megbízatást. Magammal vittem a verseket, amelyeket szószerint közlök, a maguk természetes eredetiségükben. Szándékosan nem írok előljáróban azokról semmit, már csak azért sem, mert úgy szeretném, hogy az, aki elolvassa, önmaga alkothassa meg a véleményét. Én úgy hiszem, véleményeink úgy is találkoznak. Ime a versek.

Drága fiam, feleségem s Kislányom.

Gondolatim mindig ott van mellettek, Mint ha látnám, mi szépen szenderegnek. Nem tudni, a világ-sorja elborul-e vagy felderül?

Fájó szívem utánatok napról-napra elmerrül.

Aludjatok, aludjatok gyermekeim. Én felállok, s megtörlöm a két szemem.

Elfedte már a hegyorma, nem látom a csillagot,

Ez idegen éjszakába Ajton felé ballagok.

Felek, 1939. szept. 2.

Nó hát légy jó szófogadó, vigasztalám — És én akkor este haza-jövök talán.

Meg mondom, hogy nevigyenek katonának És azóta, minden este haza várnak.

A néniem két szeméből könnye csorgott, Az ő szíve is mint az enyém, fájt és sajgott.

Oh higye el Gombos néni. Nem érdemes mostan élni —

Meg-örül az ember a nagy zűr-zavarban, S a létünk is kétes és bizonytalan.

Mért hintik a népek közt, a gyűlöletet? A szívekből rég kihalt már a szeretet.

Nem okulnak Krisztusnak a tanításán, S egyik nép, a másiknak az elnyomásán.

Amíg így beszélget velem Gombos-néni, Meg érkezett jó gazd-uram Gombos Mócsi,

S hogy hazajött, nyomban mindjárt vacsoráztak.

Finom székel-pulckával meg-traktáltak.

A gyermekek régen alusznak javába, S mi elbeszélünk méjén az éjszakába.

Elbeszélünk mi hárman egyről-másról El eről a zűr zavaros rongy világról.

Meg-megcsodáltam jószívét, és áldott lelkét,

Legyen áldva, Isten áldja minden léptét, Behívott, hogy szállást-adjon, s ennem adjon

Az az ügyes, és jószívű Székely Asszony.

Ajtony, 1939. szept. 10.

Nos, a kritikusok sok mindent kifogásolhatnak a technikáról, a verselés mindennaposágáról, a kifejezések szabatosági hiányáról, a helyesírásról, de egyet el nem vitathatnak Király Zsigmondtól és pedig kedélyállapotának tiszta és érthető elmondását. Ezt nem lehet vitássá tenni, valamint azt sem, hogy minden szava mesterkéletlenül

őszinte. Csiszolatlan gyémántok a verssorok, de gyémántok és nem mesterkelt, finomkodó, agyonnyomított szövegvérnyek, amelyeknek értelmén vitázni lehet, ha valakinek egyáltalában van kedve még vitatkozni ilyesmik felett.

Király Zsigmondot kétségtelenül a föld, vagy talán az énekes madarak, a virágok, az erdők és a források tanították meg énekelni és ezért ilyen tiszták a dalaí is.

Mit lehetne tenni érdekében?

Az emberben akaratlanul felvetődik a kérdés, mit lehetne tenni ennek a született verselő magyar földművesnek az érdekében? Mivel lehetne segíteni rajta, nem azért, hogy földjét otthagyja, hanem, hogy az egy holdból legálább kettőt szaporíthasson, hiszen a két kis gyermek csakhamar felnő és azoknak már nagyon is szűk lesz a háztáj és nagyon is szegényes? Talán kiadni a verseit, amelyekből, amint mondtam, egész könyvrevaló van otthon, vagy anyagi segítyt adni, hogy a lelkéből feltörő rimék egyre több és több örömet csilgigljenek ebbe a tépelődéssel tele világba?

Nem tudom...

Talán valaki, akinek módja van reá, meg tudná adni a helyes tanácsot.

En csak egyet tudok. Meg tudom szorítani a kezét, amellyel egy hold földjét műveli és meg tudom ölelni gondolatban a lelkét azért, hogy dalosnak teremtesse azt az Isten. Más nem tehetek, mert hiszen a templom egere is Dárius hozzám képest.

De talán csak akad valakinek megoldó gondolata azok között, akik eddig is sok érdemnyes munkát végeztek fajunk érdekében...

(myt.)

Harc két néptelen szigetért

(KIOO.) (Salamon-szigetek.) Hónapok óta tart a szenvedélyes vita Ausztrália és Japán között két teljes haszontalan, értéktelen kis sziklatömbért, amiket a földrajz Pikirám-szigeteknek könyvel el s melyek valamivel az Egyenlítő felett, a Karolinák-csoportjában találhatók. A japánok ugyanis arra az álláspontra helyezkedtek, hogy egyik sziklatömbön a Fuzsijama szent hegynek pontos mása található, tehát már vallási okokból is ki kell sajátítani a szigeteket, — minden pénz szívesen hajlandók megfizetni Pikirámért. Ausztrália viszont azzal érvel, hogy a két kis sziget egyik tengeralatti kábelvonal támpontja s emiatt nem hajlandó megválni Pikirámtól. A kiküldöttek még javában vitatkoznak és ezalatt a szigeteken nyugodtan él tovább az a néhány gyilk, amiről ott szó lehet. Mert más élőlény nem létezhet Pikirám elhagyatott világában.

— Koldusszegény bányatulajdonos. Fagan Arnold többszörös bányatulajdonost, a nyolcvanas esztendőkre legered ményesebb aranyásóját a hatóságok gondnokság alá helyezték. Különös ennek az Ausztráliában általánosnak ismert embernek a története. 1883-ban fedezte fel aranybányának helyét a Kék-hegyekben. Rendkívül gazdag aranytartalmu kőzetekben vájta barlangjait, melyekből később a nagyhi-rű Fagan bányák alakultak. De bármennyi ajándékot adott a szerencsés embernek a birtoka, soha nem volt egy megveszekedett garasa sem. Nem ivott, nem kártyázott, még a jobb ételeket is megvonta magától, közben pedig milliómosodott. Ma ezeket vett át a bankban, holnap pedig telepanaszokozta környeztetét, hogy nincs mit ennie. Most, hogy Fagan teljesen lesoványodott, gondnokság alá helyezték. Kétségtelennek látszik, hogy Fagan valahová elrejtette sokmillió fontra rugó vagyonát, amit most lázasan keresnek.

P. E.
PAYENS

AZ ARANY URAI

(51.)

— Mennyi idegen és mégis ismerős arc — jegyezte meg barátjának, aki régi, intim mozdulatával karolt bele Harry karjába. — Hiába nem voltam társaságban már majdnem két év óta, úgy érzem magam, mintha csupa régi ismerőssel találkoznám. A régi levegő, a régi fény, a melegség, illat... Hogy élveztem, milyen tele tudóval szívtam magamba régen... és most újra élvezem.

Eugen sok ismerőssel találkozott. Jobbra-balra hajlongott, integetett, megállott egy-egy szóra. Éppen oly otthonos volt itt is, mint a berlini társaságban.

Harryt senki sem ismerte, de minden szem érdeklődéssel fordult elegáns, magas alakja felé. Volt tartásában valami tartózkodó biztonság, fölény, erő, amit a munkában töltött idő adott egyéniségének.

Sok ragyogó női szem mosolygott biztató elismeréssel szemébe. Harrynak jól esett a hallgatag és mégis ékes-szóló elismerés.

A két fiatalember megállott a terem közepén és Eugen halkán, a teljes tájékozottság biztonságával adott felvilágosításokat barátjának.

— Az a ragyogó szépség, aki olyan hidegen fogadja két lovagja udvarlását, Lucy Halten, a világhírű mozicsillag. Gyönyörű palotája van a Broadwayn, két férjétől elvált, kegyetlenül bántik hódolóival, annál intelligensbben forgatja a pénzt. Nemcsak színésznő, de elsőrangú üzletasszony is. Közel hozzá, a kissé molett, alacsony és rendkívül élénk Evelyne Florence, most éppen read veti szemét, nagy sikerekhez szokott énekesnő. A közönség kedvence. Senki sem versenyezhet népszerűségben vele. Nem farkodik kedvességgel. Az utolsó cipőtisztító is ismeri és áhítattal hagyja abba munkáját, ha az énekesnő kocsija elhalad mellette. Állítólag uccasapó volt az édesapja Párisban. Nem veszed észre rajta. Most éppen Powker, a dugdagdag gépgyáros eseng kegyelért. Sokba fog kerülni neki még a művésznő mosolya.

Eugen mindenkit ismert, mindenkiről tudott valami intim, jellemző epizódot. Harry érdeklődve hallgatta, de senki sem vonzotta egyelőre annyira, hogy ismeretséget óhajtott volna kötni vele.

Az ajtóhoz közelállók zűmmögése hirtelen elnémult. Minden szem elragadtatással fordult a belépő Jessy Belowny felé.

Harry meglepve sürgette Eugent:

— Ki ez az érdekes teremtes? Halatlan előkelő megjelenés. Még itt a szépségek tömkelegében is feltűnik. Mutass be neki.

— Vigyázz. Kigyóbüvölő hírében áll. Anyja hindu asszony volt, egy kigyóbüvölő leánya. Belowny ültetvényes és malomtulajdonos félig-meddig erőszakos hozta magával Indiából. Nőül vette és legendákat meséltek szenvedélyes szerelméről, féltékenységről. Egy szer azonban úgy látszik, mégis rajtakapta valami hindu herceggel, aki repülőgépet akart venni magának itt Amerikában és állítólag már minden elő volt készítve, hogy a szerelmes pár megszökjön. A féltékeny Belowny megölte feleségét és önmagával is végzett. Egyetlen leánya örökölte rengeteg vagyonát, anyja forró vérének, apja szenvedélyes féltékenységet.

— Csodálatosan szép nő. Sohasem láttam hozzá hasonlót.

— Érdekes keveréke az angolszásznak és a barnabőrű hindunak. Veszedelemes nő.

— Annál érdekesebb. Mutass be.

Fellázadt egy francia falu - az esküvői hangulat védelmében

Negyes-e, ha az anyakönyvvezető „részletes felvilágosítást” ad a matkapárnak?

(PÁRIS.) A francia polgári törvénykönyv előírja, hogy a polgári házasság kötésnél eljáró tisztviselő a feleket néhány tömör mondatban kioktassa házastársi kötelezéseikre, a nőnek különösen figyelmébe ajánlva az engedelmességet, a férjnek a gyengédséget és mindkettőjüknek a hűséget.

Nemrég azonban módosították a polgári törvénykönyvnek ezt a részét. Az új törvény úgy rendelkezik, hogy a házasságkötésnél eljáró tisztviselő ne csupán szép, általános igazságokat hangoztasson, hanem adjon részletes felvilágosítást azokról a jogi kérdésekről, melyek a házasságkötéssel kapcsolatban felmerülnek. Így például el kell mondani azt, milyen körülmények között veszíti el a férj családfői jogait, mikor van helye a házastársak elválasztásának és a házasság felbontásának.

A fiatalasszony megtudja, hogy elmult már az az idő, amikor a férj szabadon rendelkezhetett a keresetével. A polgári tisztviselő elmagyarázza neki a szülők, a tanúk előtt, hogy milyen esetekben kérheti a békebíró útján a férj fizetésének lefoglalását s hogy a békebíró ítélete ilyen esetekben a felebbezésre való tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

Az új rendelkezéseket vegyes érzelmeikkel fogadták a franciák. A régi szokás, amely szerint a polgári tisztviselő csak néhány általános mondatban vázolta a kötelezéseket, nem zavarta meg az esküvői hangulatot. Hiszen a fiatal házasságok, mintha csak a maguk gondolatait hallották volna. Az új rendszer azonban eléjük tárja a válás, a veszekedés, pereskedés kellemetlen kilátásait és elhomályosítja az ünnep felhőtlen ragyogását.

Egy Seine-et-Oise départmentbeli község, Chaton most felterjesztéssel fordult a kormányhoz, hogy állítsák vissza a régi rendszert. A beadvány rámutat arra, hogy az emberek legáltalában az esküvőjük napján gond és aggodalom nélkül akarnak élni. Házastársi jogaikról és kötelezettségeikről később is könnyen értesülhetnek.

— Képtelenség — mondja Chaton község felterjesztése —, hogy az ünnep napján felidézzük a válás és civakodás kísértetét.

Azt javasolja ezután a felterjesztés, hogy a megfelelő törvények kidolgozása és megalkotása a házasságkötés, majd otthon is elolvashatók, ha kíváncsiak rájuk.

Látogatás a buzău-i Hősök Temetőjében

Buzău város főteréről széles, modern aszfaltozott, fákkal gondosan szegélyezett út fut ki Ploesti irányában. A város Ploesti felé eső részén terülnek el a kaszárnyák. Hatalmas, emeletes csinos épületek, amelyekben azok az ezredek székelnek, amelyek a híres márésti ütközetben haláltmegvető bátorsággal és elszántsággal kiverkedtek a döntést, hatalmas vér és életáldozattal megállították a német előnyomulást.

A kaszárnyákkal szemben van — a vasútvonal és a Ploesti felé vezető országút között — a hatalmas méretű és terjedelmű Hősök temetője. Az egész területet művészies kivitelű betonkerítés veszi körül. Óriási bemerít kapuja van, melybe márványtáblát illesztettek be, megörökítve rajta azoknak a neveit, akik a Hősök temetőjét rendezték és gondozták. A Hősök temetője iránt oly nagy a tisztelet, hogy azon az utcakaszon, melyen fekszik, a különben hangos országúti forgalom is elhal és lassu ütemben halad. A bejáratú főkapun nagy, szürke gránitból faragott, égbetörő, kiterjesztett szárnyú sasmadár terjeszkedik. A szárnyak alatt jobbról is, balról is — a lezajlott világháborúban használt összes fegyvernemek harcideszközének egy-egy példánya van. A sas körmei között márványból készült szalagot tart, melyen ez a felirat van:

Az életben ellenségek,
A harcban vitézek
A halálban testvérek.
Jobb- és baloldalt figyelmeztető

— Agyon fog gyötörni féltékenységgel és szenvedélyes kűtőréseivel. Képzeld, hogy sok rajongója akad, de mindenki rövid idő múlva elpárolog közeléből, senki sem akadt, aki óriási vagyona dacára is nőül vette volna. Törökkel, revolverrel szokta fenyegetni udvarlóit, ha hűtlenséggel gyanúsítja őket.

— Ne aggódj miattam. Ismerni akarom.

Eugen vállat vont, aztán utat tört magának a sokaság között és hódoló tisztelettel hajolt meg Jessy Belowny előtt:

— Barátom ég a vágytól, hogy megismerhesse Amerika legizézőbb tündér

táblák vannak ezzel a felirattal:

„Halandó, vedd le a kalapodat, mert itt a hazának fiai nyugsznak. Boldogok, hogy hazájukért meghalhattak.”

Belépve a főkapun, ut vezet a temető közepén épült Hősök Templomához. A bejáratú a templomig vezető út két oldalát a különböző fegyvernemek minden típusa és kaliberű golyói, gránátjai, srapeljei szegélyként díszítik. Szemlélhető, mitől haltak meg az emberek milliói, milyen golyó roncsolta szét a drága emberi szíveket és agyukat. A templomban állandóan, éjjel-nappal imádkoznak az ott lakó kalugyerekek (szerzetesek), akik egyben a felügyeletet is gyakorolják, valamint a sirgondozást is végzik. A Hősök sirjait mértani pontosságban nagyobb táblákban helyezték el. Mindegyiknek sornál beton-kereszt. Rajta nevek. Olvasható: román, német, magyar, bolgár, szerb, cseh, lengyel, orosz, török, görög, albán nevek.

A Dunavölgy minden népének fiai itt együtt pihennek békében, csendben.

A németek sirjai külön vannak. Rengetegen vannak. Kereszt-kereszt mellett. Minden kereszt 3—4 név bevéve. Minden sirt virág borít. A szomorúfűzök a kerítés mellett.

Megható, mély csend uralkodik. Megdermed az ember és alig bír tovább menni, mikor a muskátlik, begóniák rengetegéből meglátja a sok-sok fehér keresztet százait, katonás sorrendben felállítottan.

A temetőnek van egy része, ahol a

leányát. Engedje meg, hogy bemutassam.

Jessy sötét, nefejejské szeme ábrándos vágyódással kapcsolódott a Harry szemébe.

— Boldog vagyok, hogy megismerhetem, miss.

Harry elragadtatva nézte a fekete, selymes hajfürtöket, amelyek puhán vették körül a leány finom vágású, ovális arcát. Nem győzte bámulni a sajtóságos színek harmonikus összeolvadását a leányon, magas, hajlékony alakját, egész exotikus megjelenését.

(Folytatása következik.)

névtelenek vannak, akiknek személyazonosságát nem sikerült kideríteni. E fölött a tömegsír fölött hatalmas obeliszk emelkedik. Rávésve nagy betűkkel: A névtelen hősök.

A bolyongásaim alatt találtam egy sirt, ahol a német, román és magyar hős együtt alussza örök álmát a buzău pompás fekete földben.

A repülés áldozatai külön csoportban vannak. Közös sírmlékükön, a felfelé törő sasmadár kiterjesztett szárnyai csúcán propellert tart, de a propeller közepéből már kiemelkedik egy sűrű kicsiny mása. Megdöbbentő realitással jelképezve a repülő korszakát.

A napokban nagy katonai ünnepély volt a Hősök temetőjében. A királyi hadgyakorlatra induló ezredek — a katonai istentisztelet után — a disz-felvonulás alkalmával lobogójukat mélyen meghajtották a hősök sírja előtt. Reszketett a föld a kemény katonai léptek alatt és mintha az első katonák így üzentek volna a porladóknak. Mi is hősök akarunk lenni. És a keményen lépkedő, lelkes katonák napbarnított arcán meg-megcsillant egy-egy drága, néma, sokatmondó, sejtelmes, titokzatos könnycsepp...

Babos József.

Fehérpettyes-kék selyemruha a milói Vénuszon

(TOKIO.) A tokiói rendőrség nagy hadjáratot indított a meztelen képek és szobrok ellen. Először többek között egy Metisse és egy Gauguin-képet s elrendelte, hogy öltöztessék fel a milói Vénusz gipszmásolatát, mely évek óta egy nagy tokiói étteremben áll. A szobor fehérpettyes kék selyemruhát kapott.

Azsiába akart gyalogolni két magyar diák...

(KALOCSA.) Barta Sándor dunavécsi gazdálkodó tegnap reggel a szőlőskertjében két fiatal diákot talált, akik a szénaboglyákban mélyen aludtak. Amikor felkeltette és vallatásra fogta őket, kiderült, hogy M. Sándor és T. József budapesti gimnázisták kerültek meg, akik kalandvágyból megszöktek hazulról és gyalogszerrel el akartak jutni Azsiába. De csak Dunavécséig jutottak, ahonnan a csendőrség visszaküldte őket aggódó szüleikhez. Az egyik fiu apja fővárosi tisztviselő, a másiknak az anyja egy állami nyugdíjasnak az özvegye.

— Hatvanféle alma, kétféle körte egy almafán. A kanadai New Brunswick egyik kis városában, Frederictonban Good őrnagy kedvenc szenvedélye a gyümölcsstermelés. Most Kanada minden részéről valósággal vándorolnak a gyümölcsstermelők Good őrnagy Sunnybrook farmjára, mert a gyümölcsöskertben van egy almafa, amely hatvan különböző almafajtát hoz és még hozzá két körtefajtát. Good őrnagy 1926-ban kezdte meg kísérletét, amikor értesült arról, hogy egy amerikai gyümölcskertésznek sikerült egyetlen fáról 25 különböző almafajtát szüreteltetnie. Good eltérő almafajtákkal oltotta be fáját és ma már a legkülönbözőbb alakú, nagyságú és színű almák ezrei találhatók a fán.

— Vándorló tavak a sivatagban. Deeringből (Nyugat-Ausztrália) jelentik: A Took-expedíció, amely az Amadeus tóvidéken tartózkodik, jelenti, hogy ott egészen különös tapasztalatok ra tett szert. A sósavak közül egyik másik órákon belül egyszerűen eltűnik a talajban, alig háromméteres medret hagyván hátra s ugyanakkor néhány kilométerrel arrébb hatalmas szökőkút hoz hasonlóan a víz ismét előtör, medret mos magának és megállapodik. Ezt a természeti tüneményt már Gardner, a legnagyobb ausztráliai felfedező is megemlítette annak idején. A vándorló tavak vidéke egyébként könnyen megművelhető volna, — állítja Took —, mert az eltűnt tavak vize, mialatt megteszi az utat új helyére, teljesen átszűrődik és mikor újra felszínre bukkan, iható. Csak később telítődik meg ismét sóval.